

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 5. februar 2025 blev i sag nr. 101860:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har forsikring ved tab af erhvervsevne. I klageskema af 21/6 2024 har klagerens advokat bl.a. anført:

"Som advokat for [klageren] indgiver jeg klage over PFA Pension i forbindelse med, at selskabet den 29. august 2023 (Bilag 1), ikke finder, at min kunde er berettiget til udbetaling ved tab af erhvervsevne og fritagelse for indbetaling (præmiefritagelse) fra 1. september 2022 og frem.

I marts 2022 havde selskabet vurderet min kundes midlertidige erhvervsevne nedsat med mindst halvdelen frem til 30. juni 2022 (Bilag 27). Efter revurdering af 23. august 2022 fastholdt selskabet, at min kunde ikke havde et generelt erhvervsevnetab på mindst halvdelen efter 30. juni 2022 (Bilag 28).

PFA blev anmodet om genvurdering den 25. april 2024 (Bilag 32) og selskabet har fastholdt afslag den 7. juni 2024 (Bilag 33).

Der er endvidere på ny anmodet om dækning den 18. februar 2024, som PFA også har afslået ved brev af 7. juni 2024. Der anmodes således om Ankenævnets stillingtagen til udbetaling fra 1. september 2022 og frem, subsidiært fra ny ansøgning 18. februar 2024.

Min kunde havde via sit tidligere arbejde hos [klagerens tidligere arbejdsgiver] tegnet en forsikring ved erhvervsevnetab, som indeholder en ret til fritagelse for indbetaling samt udbetaling af dækningsbeløbet ved et erhvervsevnetab på mindst halvdelen og en nedgang i indtægt med mindst 10 procent (Bilag 2). Efterfølgende raskmeldte min kunde sig i august 2022 i forbindelse med forsøg på at genvinde erhvervsevne ved uddannelse til [andet erhverv]. Den 1. december 2023 blev min kundes pensionsordning ændret til PFA Plus Privat (Bilag 3).

Det kan lægges til grund, at min kunde var nødt til at raskmelde sig i forbindelse med opstart på uddannelse i september 2022. Efter at have gennemført første halvår gennem fjernstudie, med en ugentlig studietid på 13-15 timer, måtte min kunde sygemelde sig igen, da hendes skånehensyn ikke kunne imødekommes i praktikken. Yderligere brugte min kunde i perioden alt sin energi på at følge med i studiet, og hun arbejdede maksimalt én time, inden hvile var nødvendig. Min kunde valgte at stoppe studiet, da hun ikke kunne gennemføre på grund af generne fra hjernerystelsen. Selvom min kunde raskmeldte sig i forbindelse med studiestart, findes der lægelig og kommunal dokumentation for, at min kunde forsat oplevede samme gener som før raskmeldingen. Dette, sammenholdt med at hun inden for en kortere periode efter raskmelding sygemeldes med samme gener, er udtryk for, at der er tale et sammenhængende sygeforløb.

Principalt gøres det således gældende, at min kunde har haft en nedsat erhvervsevne i hele perioden, herunder i den periode hvor hun forsøgte at videreuddanne sig. Det gøres således gældende, at det er aftalen af 2. april 2020, der skal finde anvendelse på vurderingen af min kundes erhvervsevne for hele perioden. Herefter er min kunde berettiget til løbende udbetaling for erhvervsevnetab fra 1. september 2022 og frem, da hendes erhvervsevnetab er på mindst halvdel.

Subsidiært gøres det gældende, at min kunde efter 1. december 2022 har en nedsat erhvervsevne på mindst 2/3, hvorfor hun også er dækningsberettiget, såfremt det er PFA Plus Privat dækningen, der lægges til grund.

Selskabet har vurderet, at min kundes generelle erhvervsevne ikke er nedsat med mindst halvdel i perioden 1. september 2022 til 1. december 2022. Yderligere har selskabet vurderet, at min kunde efter 1. december 2022 ikke har en lægeligt begrundet erhvervsevnenedsættelse med mindst 2/3, hvorfor hun ikke er dækningsberettiget. Efter selskabets opfattelse har min kunde relativt beskedne objektive fund i forhold til subjektive klager samt at hendes kontakt til egen praktiserende læge har været minimal (Bilag 1).

Sagsfremstilling:

Sagens nærmere omstændigheder er, at min kunde efter endt [skole] blev uddannet ... i [1990'erne]. Efterfølgende har min kunde arbejdet som ... i 14 år. Herefter var min kunde ansat som i 8 år, ... i 1 år og ... i 1 år. Yderligere har min kunde været ansat som ... i tre måneder. Inden sygemeldingen var min kunde ansat som ..., hvor hun samlet var ansat i 3 år. (Bilag 5)

Min kunde har været sygemeldt siden 10. juli 2020 efter, at hun fik et surfboard i baghovedet. Om min kunde var bevidstløs efter at være ramt af surfboardet er uvist, men hun falder af sit eget surfboard og ned i vandet. Hun pådrager sig herved en hjernerystelse (Bilag 6). Efter denne ulykke oplever min kunde fysiske og kognitive gener, der nedsætter hendes erhvervsevne. Min kunde har efter ulykken gennemført et omfattende forløb med neurofagligt forløb, fysioterapi, body SDS, kraniosakral terapeut, specialundervisning i form af synstræning ved neurooptometrist, osteopat samt 2 virksomhedspraktikforløb med skåneforhold.

Efter ulykken var min kunde sygemeldt fra 10. juli 2020 frem til 31. august 2022. Fra september 2020 var min kunde deltidssygemeldt, da hun genoptager sit arbejde hos [klagerens tidligere arbejdsgiver] med en ugentlig arbejdstid på 3 timer. På tidspunktet for min kundes opsigelse i februar 2021 var min kundes ugentlige arbejdstid 10 timer (Bilag 7).

Efter opsigelsen var min kunde i virksomhedspraktik ved [arbejdsgiver 2] som ... i perioden 8. juni 2021 til 23. oktober 2021. Den ugentlige arbejdstid var 7 timer om ugen. Herefter var hun i virksomhedspraktik som ... ved [arbejdsgiver 3] i perioden 24. oktober 2021 til 26. december 2021. Den ugentlige arbejdstid var maksimalt 16-17 timer. I perioden 31. januar 2022 til 2. juli 2022 var min kunde i en kombination af virksomhedspraktik og lønnede timer på [arbejdsgiver 3]. I de lønnede timer var min kunde ansat som ..., og hun stod selv for ... I virksomhedspraktikken var min kunde ansat som ... Min kunde arbejdede 10 timer ugentligt med lønnede timer, og 7,5 timer ugentligt i virksomhedspraktik. Ved sommerferiens begyndelse brugte min kunde en del uger på at restituere fra den mængde af arbejde hun havde udført i foråret (Bilag 8). I forløbet havde hun brugt al sin energi på praktikken. Der var energi til meget andet.

Den 1. september 2022 begyndte min kunde på [uddannelse]. Hun fik tilkendt adgang til Nota for at kunne få så mange bøger som muligt som lydbog, og dermed undgik at læse især på skærm. Hun udskrev alt for at undgå PC så meget som muligt. Desværre var hun, efter at have gennemført første halvår gennem fjernstudie, nødsaget til at sygemelde sig igen. Den ugentlige studietid var mellem 13-15 timer ugentligt. Min kunde valgte at stoppe studiet, da hun ikke kunne gennemføre på grund af generne fra hjernerystelsen.

Efter at være stoppet på [uddannelsen] var min kunde i virksomhedspraktik som ... hos [arbejdsgiver 4] i perioden 16. maj 2023 til 12. november 2023 (Bilag 5). Ved virksomhedspraktikkens begyndelse var den ugentlige arbejdstid 2 gange 2-3 timer. Ved afslutningen af virksomhedspraktikken blev arbejdstiden forsøgt øget til 4 gange 4 timer ugentligt. Min kunde oplevede, at hendes gener ved denne arbejds mængde blev forværret, selvom hun havde flere pauser i arbejdstiden. Herefter blev min kundes arbejds mængde reduceret til 3 dage gange 4 timer om ugen (Bilag 8).

Min kunde er den 7. februar 2024 visiteret til fleksjob, hvori kommunen vurderer, at hun har en aktuell arbejds evne på 10 til 14 timer om ugen, samt at hun ikke vil kunne fastholde eller opnå beskæftigelse på normale vilkår på arbejdsmarkedet (Bilag 9).

Min kunde har kortvarigt været ansat i fleksjob ved [arbejdsgiver 5] (Bilag 29 og 30). Det er imidlertid ophørt og min kunde overgår til ledighedsydelse indtil der kan findes et egnet fleksjob (Bilag 31).

Det er min opfattelse, at der foreligger lægelig og kommunal dokumentation, der godtgør, at min kundes erhvervs evne er nedsat i dækningsberettigende grad. Min kunde er dermed berettiget til udbetaling ved nedsat erhvervs evne.

Helbredsmæssige akter:

Af lægejournal fra [klagerens egen læge] for perioden 29. januar 2020 til 5. april 2022 (Bilag 10, s. 15) fremgår det af konsultation af 13. juli 2020, at min kunde havde smerter i hovedet dagen efter uheldet, samt at hun fire dage har hovedpine.

Af lægejournal fra [klagerens egen læge] for perioden 29. januar 2020 til 5. april 2022 (Bilag 10, s. 15) fremgår det af konsultation af 20. juli 2020, at min kunde forsat er træt og har hovedpine.

Af lægejournal fra [klagerens egen læge] for perioden 29. januar 2020 til 5. april 2022 (Bilag 10, s. 14-15) fremgår det af konsultation af 27. juli 2020, at min kunde forsat er meget træt og har svært ved at læse efter uheldet.

Af lægejournal fra [klagerens egen læge] for perioden 29. januar 2020 til 5. april 2022 (Bilag 10, s. 13-14) fremgår det af konsultation af 5. august 2020, at min kunde forsat har gener fra øjnene ved længere tid med fokus på eksempelvis tv og bøger.

Af lægejournal fra [klagerens egen læge] for perioden 29. januar 2020 til 5. april 2022 (Bilag 10, s. 12-13) fremgår det af konsultation af 13. august 2020, at min kunde dagen inden havde feber og opkast, samt hovedpine.

Af lægejournal fra [klagerens egen læge] for perioden 29. januar 2020 til 5. april 2022 (Bilag 10, s. 11-12) fremgår det af konsultation af 25. november 2020, at det er uvist om min kunde var bevidstløs ved ulykken, da hun faldt af surfboardet og vågnede i vandet.

Yderligere fremgår det af konsultation af 25. november 2020 (Bilag 10, s. 11-12) følgende om min kundes funktionsniveau:

'Arbejder kun få timer. Hvis fx været på job i 2 timer, så må hun hvile sig 2 timer. [...]

Føler sig træt. Sover 10 timer.

Arbejder 2 timer x 2 ugentligt – normalt på fuld tid.

Kan ikke overskue mange mennesker, da helt udmattet efter få timer.

Kan ikke holde fokus på flere ting.

Ked af det. Grådlabil. Føler sig psykisk sårbar.'

Af lægejournal fra [klagerens egen læge] for perioden 29. januar 2020 til 5. april 2022 (Bilag 10, s. 6) fremgår det af konsultation af 7. april 2021 følgende om min kundes gener:

'Commotio cerebri i juli 2020. Forsat mange gener.

Gener i form af træthed, hvis pt er sammen med flere mennesker. Får hovedpine og koncentrationsbesvær og svært ved at holde fokus. Oplever påvirket samsyn og perifert syn. Svært ved at se på skærme. Træner synet ved hjælp fra neurooptimetrist.'

'Bliver behandlet mod spændinger i muskulatur.

Spænder op især efter øjenøvelser'

Af lægejournal fra [klagerens egen læge] for perioden 29. januar 2020 til 5. april 2022 (Bilag 10, s. 4-5) fremgår det af konsultation af 25. november 2020 følgende råd fra praktiserende læge til min kunde i forbindelse med studiestart:

'Jeg synes hun må overveje om den træthed, hun har aktuelt, kan være i vejen for en god studiestart, og om hun evt. skulle skyde studiestarten til efter sommerferien. Det er svært at svare på, hvad der er bedst. Hun er meget motiveret og start kan også give god energi.'

Af journal fra fysioterapeut for perioden 16. februar 2022 til 7. juli 2022 (Bilag 11, s. 1) fremgår det af konsultation af 16. februar 2022, at min kunde bliver træt og let utilpas efter en halv times samtale.

Af lægejournal fra [klagerens egen læge] for perioden 29. januar 2020 til 5. april 2022 (Bilag 10, s. 8-9) fremgår det af speciallægeepikrise af 18. februar 2021, at min kunde har en forværring af sine symptomer.

Af mailkorrespondance mellem PFA og min kunde af 4. oktober 2022 (Bilag 12, s. 5) fremgår det, at min kunde forsøger at gennemføre [uddannelse], selvom hun oplever en forværring af gener, da hun ikke ønsker at være syg.

Yderligere fremgår det af mailkorrespondance mellem PFA og min kunde af 4. oktober 2022 (Bilag 12, s. 5), at min kunde alene er i stand til at bruge sin computer én time ad gangen inden hun må hvile.

Af lægejournal fra [klagerens egen læge] for perioden 22. juni 2022 til 14. september 2022 (Bilag 13, s. 8) fremgår det af konsultation af 22. juni 2022, at min kunde har følgende gener:

'Tinnitus, hurtig udtrætning, men i aftenene. Sovor ca. 9 timer per nat + hviler 1 time om dagen for at kunne hænge sammen

Koncentrationsbesvær i bedring

Hukommelsesproblemer uændret.

Uændrede gener i form af lysfølsom, Skærmtid forsat reduceret pga. udtrætning. Kan kun i begrænset periode klare at være sammen med mange mennesker på en gang.

Oplever summen og tunghed i hovedet som en dyne. Sjældent hovedpine.'

Yderligere fremgår det af samme konsultation af 22. juni 2022, at min kundes mulighed for at dyrke motion er faldet markant. Tidligere var hun i stand til at løbe længere ture og bruge 3-4 timer i fitnesscenter. Efter at have pådraget sig hjernerystelsen kan hun alene løbe korte ture og dyrke yoga med mere hjemme.

Af LÆ 135 af 16. august 2023 (Bilag 14, s. 1) fremgår det, at min kundes funktionsniveau er stærkt nedsat og tilstanden vurderes som stationær.

Af lægejournal fra [klagerens egen læge] for perioden 22. juni 2022 til 14. september 2022 (Bilag 13, s. 3) fremgår det af konsultation af 12. september 2022 følgende om min kundes gener i forbindelse med studiestart på [uddannelse]:

'Jeg vil meget gerne tale med dig enten telefonisk eller konsultation, da følgerne fra hjernerystelse forsætter mig. Jeg er startet på uddannelse, men meget i tvivl om det er det rigtige i forhold til mit hoved, da jeg får hovedpine hurtigt, bliver træt og ked af det.'

Af lægejournal fra [klagerens egen læge] for perioden 22. juni 2022 til 14. september 2022 (Bilag 13, s. 2) fremgår det af konsultation af 14. september 2022, at min kunde diagnosticeres med akut belastningsreaktion.

Af lægejournal fra [klagerens egen læge] for perioden 12. december 2022 til 18. april 2023 (Bilag 15, s. 4) fremgår det af konsultation af 12. januar 2023 følgende om min kundes gener efter opstart på [uddannelse]:

'Opblussen af commotio gener efter opstart på ...studiet. Meget hjemme undervisning

Gør de rigtige ting med pauser mm

Opblussen af hovedpine, træthed og tinnitus.'

Af resumé af neuropsykologisk vurdering af 24. april 2023 (Bilag 16) fremgår det følgende om min kunde:

'[Klageren] fremstår med god gensidig kontakt. Hun har en tendens til hurtig tale, og hun udtrættes tydeligt af samtalen.'

'Der kan ikke peges på yderligere tiltag hverken genoptræning eller behandling som vil kunne afhjælpe barriererne i nævneværdig grad, eller bedre hendes funktions- eller arbejdssevne.'

Det vurderes her 2 år og 9 måneder efter tilskadekomsten, at [klagerens] vanskeligheder er stationære og skånebehovene varige. [...] Det vurderes desuden at være hjælpefuldt for [klagerens] emotionelle tilstand at der skabes ro og afklaring ift. hendes arbejdsmæssige situation og fremtid.'

Af LÆ 265 af 6. december 2023 (Bilag 17) fremgår det, at min kunde diagnosticeres med senfølger til hjernerystelse, og at hun er 'realistisk omkring hvorledes helbredsproblemer påvirker funktionsevnen og dermed job'.

Yderligere fremgår det af LÆ 265 af 6. december 2023 (Bilag 17), at kundes læge ud fra det allerede gennemprøvede ingen yderligere kommentarer eller behandlingsforslag har.

Om min kundes funktionsniveau fremgår det følgende af LÆ 265 af 6. december 2023 (Bilag 17):
'Funktionsniveauet er stærkt nedsat. Oplever hurtig udtrætning har svært ved pc arbejde og svært ved at deltage i sociale arrangementer. Oplever svimmelhed og tinnitus ved anstrengelse. Lyd og lysfølsom. Tyngdefornemmelse i hovedet / Hovedpine og nakkesmerter i perioder. Koncentrationsbesvær og hukommelsesbesvær, der påvirker hverdagen og arbejde. Øget søvnbehov. Behov for 'hjernepauser' flere gange om dagen.'

'Tilstanden vurderes for stationær med varige skåne behov'

Af afsluttende status fra Center For Hjerneskode af 5. januar 2024 (Bilag 18) fremgår følgende om min kundes funktionsniveau:

'Det vurderes, at [klagerens] generelle funktionsniveau, herunder arbejdsmæssige formåen, er varigt og betydeligt nedsat grundet hovedtraumet i 2020 medførende hjernerystelse. [Klagerens] aktuelle og fortsatte gener vurderes i overensstemmelse med langvarige følger efter hjernerystelsen.'

Kommunale akter:

Af 'Min plan' fra Jobcenter af 9. november 2020 (Bilag 19) fremgår der følgende om min kundes syn efter ulykken:

'Synsundersøgelse konkluderer, at din synsfunktion er påvirket efter skaden, og at du lider af PTVS (Post Trauma Vision Syndrome).'

Af notat fra Jobcenter af 9. april 2021 (Bilag 20) fremgår det, at min kunde forsat vurderes at være fuldt uarbejdsdygtig, da hendes helbreds-mæssige situation har indvirkning på arbejdsevnen i alle jobs.

Af notat fra Jobcenter af 10. oktober 2022 (Bilag 21) fremgår det følgende om min kunde om opstarten på [uddannelse]:

'Du er sluttet på [arbejdsgiver 3] som ... før sommerferien [...] Du brugte de første par uger, efter at du var stoppet på ..., til at restituere efter ophobet træthed.'

'Du tager uddannelsen som e-læring, da det er mere fleksibelt i forhold til dine skånebehov. Det har været hårdt for dig at starte på uddannelsen. De dage, du er afsted på uddannelsen, er meget udtrættende for dig og du er udtrættet flere dage efter. Du har svært ved at læse og skrive i fuldt omfang pga. dine synsvanskeligheder.'

'Efter opstart af uddannelsen er der øgning af symptomer i form af bl.a. øget træthed, synsvanskeligheder, hovedpine, tinnitus m.m. Du vejledes i strategier i forhold til at håndtere situationen og håbet er, at det efterhånden vil bedres.'

Af notat fra Jobcenter af 4. september 2023 (Bilag 22) fremgår det, at min kunde vurderes fuldt ud uarbejdsdygtig:

'Det der står i vejen for at hun kan varetage et arbejde på ordinære vilkår er dit nedsatte funktionsniveau hvor der som nævnt, er symptomer i form af bl.a. lydfølsomhed, hovedpine og træthed, hvilket ikke er foreneligt med varetagelse af krav der stilles på arbejdsmarkedet.'

Af afgørelse om [Resten af sætningen mangler]

Af notat fra Jobcenter angående neurofaglig opfølgning af 13. oktober 2023 (Bilag 23) fremgår det, at min kunde under afprøvning af en arbejdsuge med 15 timer (5 timer mandag, onsdag og fredag) medførte en øgning i hendes gener.

Af neurofaglig arbejdssevne vurdering af 8. november 2023 (Bilag 8) fremgår det følgende om min kundes gener:

'Du har således forsat betydelige vanskeligheder i forhold til længerevarende skærmarbejde og læsning generelt'

'Du kan nu ofte have en trykken i hovedet, men mere smertefuld hovedpine er især kommet ved belastning og har ikke fyldt så meget i de perioder, hvor der har været den rette balance imellem krav og ressourcer'

'Dit kognitive niveau påvirkes også ligesom resten af din funktions niveau af det samlede belastningsniveau og træthed/udtrætning'

'Du har en betydelig hjernetræthed. [...] Dit energiniveau svinger mellem 2 og 6 (på en skala fra 1-10, hvor 1 er næsten ingen energi og 10 er fuldt energi).'

'Dit forløb har vist, at din arbejdssevne er nedsat bredt på arbejdsmarkedet, idet du såvel indenfor mere administrative (skærm) opgaver, indenfor mere socialt/relationelt arbejde og indenfor simple, (fysisk lette) praktiske arbejdsopgaver har haft en nedsat arbejdssevne. Din helbredsmæssige tilstand må nu vurderes at være stationær. Dine vanskeligheder er forsøgt afhjulpnet med relevant rådgivning, træning og hjælpemidler, uden at der har kunnet afhjælpe dine vanskeligheder i fuldt omfang. Andre hjælpeforanstaltninger så som personlig assistance og lignende vurderes ikke relevante.'

Af neurofaglig vurdering af 8. november 2023 (Bilag 8) fremgår det yderligere, at min kundes behandlingsforløb alene har mindsket hendes gener, men har ikke kunnet fjerne dem.

Af neurofaglig vurdering af 8. november 2023 (Bilag 8) fremgår det følgende om min kundes arbejdsmængde i hendes praktik i 2021/2022:

'Du har i 2021/2022 været i praktik indenfor ... tæt på din bopæl og opnåede der at arbejde omkring 17 timer. Når du nåede op på dette timetal skyldtes det nok din store motivation for at komme i gang med at læse til [uddannelse]. Det var for højt et timetal for dig og du måtte bruge en del af sommerferien på at restituere. Set med de erfaringer vi har nu og i forhold til at skabe stabilitet, skulle timetallet nok maksimalt have ligget på omkring effektive 13-14 timer.'

Af rehabiliteringsteamets indstilling af 17. januar 2024 (Bilag 24) fremgår det, at rehabiliteringsteamet udtaler sig om følgende om min kundes funktionsniveau:

'Vi har hertil lagt vægt på, at dit funktionsniveau vurderes betydeligt nedsat, idet du symptom-mæssigt er udfordret ift. skærmarbejde, deltagelse i sociale arrangementer, er lyd- og lyssensibel, har nedsat koncentration og hukommelsesbesvær samt svimmelhed og tinnitus der opstår ved anstrengelse. Herudover har du symptomer i form af tyngdefornemmelse i hovedet, hovedpine og i perioder nakkesmerter, der samlet set påvirker dig med hensyn til arbejde og dagligdag, da du hurtigere udtrættes til sammenligning med andre og har behov for pauser op til flere gange i løbet af en dag.'

'Ydermere har vi lagt særlig vægt på, at behandlingsmulighederne if. Læge er udtømt og tilstanden stationær med behov for varige skånehensyn. I den neurofaglige udtalelse har vi lagt vægt på, at du har svært ved at multitasking og at være i støjende omgivelser, ligesom din synsudholdenhed vurderes nedsat. [...] Dertil kommer, at du også kognitivt påvirkes ved for stor belastning.'

'Vi har hertil lagt vægt på, at for nuværende kan præstere at arbejde mellem 10-14 t/u og med en effektiv arbejdstid på 100%.'

Yderligere fremgår det af indstillingen at følgende skånehensyn anbefales: '

- Maksimalt en ½ times kørsel til- og fra arbejde og fleksibilitet i mødetid, så du kan køre uden for myldretiden. (Transport med det offentlige vil dog være at fortrække).
- Ikke fysisk tungt arbejde.
- Varierede arbejdsopgaver.
- Vekslede arbejdsstillinger.
- Undgå for mange bevægelser op og ned med hovedet. Begrænset arbejde med nakken bøjet nedad.
- Begrænset skærmtid til omkring 30 min. og maksimalt 45 min. pr. arbejdsdag.
- Roligt arbejdstempo med begrænset tidspres.
- Mulighed for pauser á 2 x 20 min pr. dag.
- Justeret belysning.
- Begrænset motorstøj og musik.
- Begrænset krav til opgaver der kræver, at du skal kunne multitasking.'

Afslutningsvist fremgår det af rehabiliteringsteamets indstilling (Bilag 24) følgende om min kundes gener og disses betydning for min kundes generelle erhvervsevne:

'Det er vores vurdering, at praktikken har været retvisende og repræsentativ, både hvad angår dine skånehensyn, der er blevet taget hensyn til, og hvad angår funktioner, du vil kunne varetage på det brede arbejdsmarked.

Sammenfattende finder vi det dokumenteret, at du som følge af det funktionstab har varige og væsentlige begrænsninger i din arbejdsevne. Dette i et omfang hvor vi ikke anser det for realistisk, at der vil kunne kompenseres for dine begrænsninger og varige skånehensyn i beskæftigelse på ordinære vilkår'

Af forside til det Rehabiliterende Team af 17. januar 2024 (Bilag 25) fremgår det følgende om min kundes afprøvning på arbejdsmarkedet:

'Du har været bredt afprøvet, og vi vurderer, at din helbredsmæssige tilstand må vurderes at være stationær'

Af afgørelse om visitering til fleksjob af 7. februar 2024 (Bilag 9) fremgår der følgende begrundelse for, at min kunde er visiteret til fleksjob:

'Vi vurderer, at du har varige og væsentlige begrænsninger i din arbejdsevne, og at du ikke vil kunne fastholde eller opnå beskæftigelse på normale vilkår på arbejdsmarkedet. Vi vurderer, at din aktuelle arbejdsevne er begrænset til en arbejdstid på 10 til 14 timer om ugen'

Af LÆ 261 af ukendt dato (Bilag 26) fremgår det, at min kunde ønsker at fastholde sin tilknytning til arbejdsmarkedet."

Klagerens advokat har i brev af 28/8 2024 til nævnet bl.a. anført:

"Til brug for den videre sagsbehandling fremsendes min kundes ansættelseskontrakt fra fleksjob pr. 1. juli 2024 (bilag 34). Som det fremgår, arbejder min kunde 7½ time ugentlig og fungerer godt i denne ansættelse, primært fordi hun i mellemtiden har været på [hjernecenter], hvor hun har fået redskaber til funktionel træning. Det har hjulpet hende til, at hun nu føler, at hun kan klare det etablerede fleksjob.

Det er dog fortsat min opfattelse, at de samlede dokumenter i sagen samt det etablerede fleksjob med 7½ time ugentlig dokumenterer min kundes berettigelse til udbetaling og præmiefritagelse."

Selskabet har den 2/10 2024 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"1 PÅSTAND

Klagen kan ikke tages til følge.

2 SUPPLERENDE SAGSFREMSTILLING OG ANBRINGENDER

2.1 Sagens tema

2.1.1 Denne sag vedrører spørgsmålet om, hvorvidt PFA har været berettiget til at afvise udbetaling af erhvervsevnetabsydelse og fritagelse for indbetaling (præmiefritagelse) til sagsøger med virkning fra den 1. september 2022 som følge af, at klagers erhvervsevne ikke efter dette tidspunkt har været nedsat i dækningsberettigende grad i henhold til klagers erhvervsevnetabsforsikringer hos PFA.

2.1.2 PFA gør dernæst gældende, at vurderingen af klagers erhvervsevnetab for perioden 1. september 2022 til 1. december 2022 skal foretages i henhold til klagers dagældende erhvervsevne-

tabsforsikring under hendes pensionsordning tegnet via hendes tidligere arbejdsgiver med kundenr. ... ('PFA Erhvervsevne'), mens vurderingen af klagers erhvervsevnetab fra den 1. december 2022 og frem skal foretages i henhold til klagers nugældende erhvervsevnetabsforsikring under hendes pensionsordning med samme kundenr. ('PFA Plus Privat'). Vurderingen af den helbredsmæssige erhvervsevne er forskellig i henhold til de dagældende og nugældende forsikringsbetingelser, idet klagers erhvervsevne efter forsikringsbetingelserne under PFA Erhvervsevne skal være nedsat med mindst halvdelen, mens klagers erhvervsevne efter forsikringsbetingelserne under PFA Plus Privat skal være nedsat med mindst to tredjedele.

2.1.3 PFA gør på den baggrund gældende, at klagers erhvervsevne ikke har været nedsat med mindst halvdelen for perioden efter den 1. september 2022, endside med mindst to tredjedele for så vidt angår perioden efter den 1. december 2022.

2.2 Forsikringsbetingelserne

2.2.1 Klager (født [1970'erne]) havde via sin tidligere arbejdsgiver, ..., tegnet erhvervsevnetabsforsikringen PFA Erhvervsevne under sin pensionsordning hos PFA. Klagers aftalegrundlag for PFA Erhvervsevne er fremlagt samlet af klager som bilag 2.

2.2.2 Klagers erhvervsevnetabsforsikring gav klager ret til dækning og præmiefritagelse, hvis klagers evne til at udføre arbejde ud fra en helbredsmæssig vurdering var nedsat med mindst 50 procent (det helbredsmæssige kriterium), og klagers indtjening var nedsat med mindst 10 procent (det økonomiske kriterium), jf. bilag 2, side 74, pkt. 6.1.1.1.1. - 6.1.1.1.3.

2.2.3 Den helbredsmæssige erhvervsevne er efter disse forsikringsbetingelser nedsat med mindst halvdelen, når klager - efter PFA's skøn - ikke længere er i stand til at arbejde mere end halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer. Bedømmelsen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til den klagers helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse.

2.2.4 Af forsikringsbetingelserne fremgår videre, at erhvervsevnen ikke anses for nedsat, hvis PFA skønner, at klager er egnet til omskoling, uddannelse eller revalidering, jf. bilag 2, side 74, pkt. 6.1.1.3.

2.2.5 I tilfælde af ansættelsesophør ophører forsikringen den 1. i måneden efter, at det er tre måneder siden, at klager ikke længere er ansat i den stilling, som er omfattet af klagers pensionsordning, såfremt klager ikke allerede er under udbetaling. Klagers pensionsordning vil i et sådant tilfælde overgå til en indbetalingsfri pensionsordning uden forsikringsdækninger, medmindre klager forinden retter henvendelse til PFA for at indgå en ny pensionsordning på de vilkår, som PFA til enhver tid tilbyder i sådanne tilfælde, jf. bilag 2, side 30 - 35, pkt. 1.10.1, 1.13 - 1.14 og 1.25.

2.2.6 Klager blev opsagt fra [klagerens tidligere arbejdsgiver] med virkning fra den 31. maj 2021. Klager modtog i denne periode udbetalinger og præmiefritagelse under sin erhvervsevnetabsforsikring PFA Erhvervsevne frem til først den 30. juni 2022 ved afslutning af 7. marts 2022 (bilag 27), hvilket efterfølgende blev forlænget til 31. august 2022 ved afslutning af 1. november 2022 (bilag A). PFA vurderede, at klagers erhvervsevne efter denne dato ikke var nedsat med mindst halvdelen, hvorfor udbetalingerne og præmiefritagelsen ophørte. Klager raskmeldte sig hos ... Kommune den 1. september 2022 med virkning fra den 31. august 2022.

2.2.7 Af PFA's afgørelser om standsning af udbetalinger og præmiefritagelse fremgik tydeligt, at klager ville være omfattet af den hidtidige pensionsordning frem til den 30. september 2022, hvorefter klager ville overgå til en indbetalingsfri pensionsordning som følge af ophøret af udbetalinger og præmiefritagelse pr. 1. oktober 2022, jf. bilag 27 og bilag A. PFA har efter omstændighederne valgt at anerkende, at erhvervsevnetabsforsikringen PFA Erhvervsevne først ophørte 1. december 2022.

2.2.8 Klager tegnede herefter den 10. januar 2023 erhvervsevnetabsforsikringen under pensionsordningen PFA Plus Privat, der trådte i kraft med virkning fra den 1. december 2022, og som fortsat er gældende i dag. Klagers nugældende aftalegrundlag for PFA Plus Privat er fremlagt samlet af klager som bilag 4.

2.2.9 Klagers nugældende erhvervsevnetabsforsikring giver klager ret til dækning og præmiefritagelse, hvis PFA vurderer, at klagers evne til at udføre arbejde ud fra en helbredsmæssig vurdering er nedsat til en tredjedel eller derunder, og klager ikke længere er i stand til at tjene mere end en tredjedel af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder. Ved lignende uddannelse forstås uddannelser på lignende niveau og inden for samme overordnede uddannelsesmæssige område, som klagers, jf. bilag 4, side 42, pkt. 5.1.1.1. Bedømmelsen af erhvervsevnen sker under hensyn til klagers helbredstilstand, uddannelse og tidligere og nuværende beskæftigelse. Der er således tale om en generel og ikke en individuel målestok, idet den forsikredes erhvervsevne vurderes i forhold til alle erhverv.

2.2.10 Parterne er enige om, at vurderingen af, om klager har et dækningsberettigende erhvervsevnetab efter den 1. december 2022, skal foretages efter betingelserne i PFA Plus Privat (bilag 4).

2.2.11 Det bemærkes, at det er spørgsmålet om, hvilke betingelser som finder anvendelse samt klagers opfyldelse af det helbredsmæssige kriterium, som er genstand for tvist i denne sag, idet parterne er enige om, at klager opfylder det økonomiske kriterium.

2.3 Klagers anmeldelse af erhvervsevnetab af 11. oktober 2020 og PFA's midlertidige bevilling af erhvervsevnetabsydelse til klager frem til 31. august 2022

2.3.1 Den 9. juli 2020 deltog klager på et surf kursus, hvor hun pådrog sig en skade i forbindelse med, at hun blev ramt i baghovedet af en anden deltagers surfboard, jf. bilag B, side 1. Det bemærkes, at klager første gang søgte læge den 13. juli 2020.

2.3.2 Klager blev efterfølgende sygemeldt på fuld tid i perioden 10. juli 2020 til 15. september 2020, hvorefter hun frem til opsigelsen i februar 2021 arbejdede på deltid i sin daværende stilling hos [klagerens tidligere arbejdsgiver] (Bilag 7).

2.3.3 Klager anmeldte den 11. oktober 2020 et erhvervsevnetab (bilag B) under sin dagældende erhvervsevnetabsforsikring, PFA Erhvervsevne (bilag 2).

2.3.4 På baggrund af klagers anmeldelse vurderede PFA, at klagers erhvervsevne var nedsat i dækningsberettigende grad fra den 10. juli 2020. PFA udbetalte herefter løbende erhvervsevnetabsydelse under klagers erhvervsevnetabsforsikring fra den 1. november 2020 og frem til den 31. august 2022. I denne periode foretog PFA en række vurderinger af klagers midlertidige erhvervsevne, og fandt på baggrund heraf, at klager var berettiget til dækning og præmiefritagelse. Udbetalingerne blev i perioden 1. november 2020 til 31. maj 2021 udbetalt til klagers arbejdsgi-

ver, hvorefter indbetalingerne skete til klager fra den 1. juni 2021, som følge af, at klager blev op-sagt i februar 2021 med lønophør den 31. maj 2021. Til brug for PFA's vurderinger af klagers erhvervsevne i ovenstående periode indhentede PFA en række lægelige og kommunale akter. Af et notat fra klagers egen praktiserende læge af 6. januar 2021 (bilag 10, side 10 - 11), fremgik det bl.a., at *'Det forventes, at PT er raskmeldt om ca. 6 mdr.'* Af en helbredsattest udarbejdet af klagers egen praktiserende læge den 15. december 2020 (bilag C, side 42 - 44), fremgik videre, at klager bl.a. var *'godt på vej tilbage til normalt funktionsniveau efter hjernerystelsen, men det tager tid'*. Af en speciallægeepikrise udarbejdet af neurolog ... den 18. februar 2021, fremgik, at *'PT har fået en forværring af sine symptomer de seneste dage. Det viser sig, at pt er blevet fyret for en uge siden. [...] Jeg er ikke så bekymret for hovedtraumet.'* (bilag 10, side 8). I perioden efter ulykken var der således en forventning blandt forskellige læger om, at klagers ville genvinde sin erhvervsevne inden for et år efter ulykkens indtræden.

2.4 PFA's vurdering af klagers erhvervsevne og beslutning om at standse udbetalingerne samt præmiefritagelsen fra den 1. september 2022

2.4.1 Den 7. marts 2022 sendte PFA en ny afgørelse til klager (bilag 27). Af afgørelsen fremgik, at PFA vurderede, at klagers erhvervsevne i henhold til forsikringsbetingelserne i PFA Erhvervsevne ikke længere var dokumenteret nedsat med mindst halvdelen efter den 30. juni 2022, hvorfor klager fra denne dato ikke længere opfyldte betingelserne for udbetaling og præmiefritagelse. Udbetalingerne og præmiefritagelsen ville derfor ophøre med virkning fra denne dato.

2.4.2 PFA lagde i afgørelsen bl.a. vægt på sagens kommunale akter, herunder et afsluttende notat fra klagers synstræning af 29. november 2021, udarbejdet af klagers neurooptometrist (bilag D, side 39), hvor følgende bl.a. fremgik:

'[Klageren] oplever, at det går væsentligt bedre en før forløbet. Hun kan fortsat udtrættes, men der skal mere til. Mange synsindtryk kan stadig lede til træthed. Det går bedre med læsning; læsehastigheden er bedre, og [klageren] får lettere indholdet med. Hun kan nu fint læse på mobilen. [Klageren] kan dog stadig blive træt i forbindelse med læsning. Skærmen går det også bedre med. [Klageren] kan pt. Klare tre timers skærmarbejde. Det går bedre med at tolerere bevægelse i synsfeltet, men det kan dog fortsat være udfordrende, hvis ting flytter sig for hurtigt.' [sic]

2.4.3 Af konklusionen fremgik bl.a.:

'Opsummeret kan det konkluderes, at [klagerens] synsfærdigheder, samsyn og øjenfinmotoriske bevægelser er forbedrede, men at der også er plads til yderlige forbedring. Da [klageren] imidlertid er igennem højeste niveau af øvelser i forhold til samsynet, og har gode øvelser at arbejde videre med, både i forhold til samsyn og øjenfinmotoriske bevægelser, er det min vurdering, at [klageren] kan fortsætte med træningen hjemme på egen hånd, og at forløbet hos mig nu kan afsluttes.'

2.4.4 Det fremgik videre af et notat fra en opfølgningssamtale den 16. november 2021 med ... Kommune, at klager var startet i praktik på en ... den 8. juni 2021, samt at hun siden efterårsferien dagligt havde ... på en ... i fire timer fem gange om ugen, og at hun forventede at raskmelde sig i slutningen af december måned eller starten af januar måned (bilag D, side 40).

2.4.5 Af et notat fra klagers egen praktiserende læge af 25. november 2021 (bilag 10, side 4 - 5), fremgik det, at klager havde afsluttet sine forløb ved neurolog, neuropsykolog, neurooptometrist og osteopat, og at hun overvejede at raskmelde sig pr. 1. januar 2022.

2.4.6 På baggrund af bl.a. disse oplysninger fandt PFA, at der ikke i sagen var dokumentation for, at klager af helbredsæssige årsager ikke var i stand til at varetage et erhverv på mindst halv tid under brug af rette skånehensyn efter den 30. juni 2022, hvorfor klager ikke længere opfyldte betingelserne for udbetaling og præmiefritagelse fra denne dato.

2.4.7 Ved samme afgørelse oplyste PFA, at klager herefter skulle tage stilling til, hvordan og i hvilket omfang hendes pensions- og forsikringsordning skulle fortsætte efter den 30. juni 2022 og kontakte PFA herom (bilag 27, side 4).

2.4.8 Den 7. juni 2022 anmodede klager om en revurdering af sine helbredsforhold (bilag E). PFA indhentede i den forbindelse nye oplysninger fra klagers praktiserende læge og jobcenter.

2.4.9 Af de lægelige akter fremgik bl.a. notat fra klagers egen praktiserende læge af 5. april 2022 (bilag 10), hvorefter fremgik, at klager var 'i fortsat bedring', og at hun håbede 'på at kunne starte på [uddannelse] til september' [sic]. Videre fremgik af notat af 22. juni 2022, at klager på dette tidspunkt arbejdede som ... i 17-18 timer om ugen, samt at hun fortsat var i bedring og fortsat håbede på at kunne starte på [uddannelse] til september (bilag 13, side 8).

2.4.10 Af de kommunale akter fremgik af journalnotat fra en opfølgningssamtale med ... Jobcenter den 19. maj 2022, at klager på dette tidspunkt var i virksomhedspraktik 20 timer om ugen, og at klager forventede at starte på [uddannelse] efter sommeren 2022 (bilag F, side 4). Det fremgik videre, at klager blev mindre udmattet efter at have arbejdet end tidligere, selvom hun på daværende tidspunkt arbejdede 20 timer om ugen, at klagers indsats var god, og at hun modtog ros for sit arbejde (bilag F, side 6)

2.4.11 Disse oplysninger indgik i PFA's afgørelse af 7. juli 2022 (bilag G), hvor PFA fastholdt sin afgørelse om standsning af udbetaling og præmiefritagelse med virkning fra den 30. juni 2022, idet de nye oplysninger ikke gav anledning til en ændret vurdering.

2.4.12 Ved brev af 10. juli 2022 (bilag H) henvendte klager sig igen til PFA, som foretog en revurdering af klagers erhvervsevnetabssag, og ved afgørelse af 23. august 2022 (bilag 28) fastholdt de tidligere afgørelser. PFA lagde i den forbindelse særligt vægt på klagers dokumenterede erhvervs-evne under sit praktikforløb samt klagers dokumenterede forbedring i sin helbredstilstand.

2.4.13 Den dokumenterede forbedring fremgik bl.a. af notat fra klagers egen praktiserende læge af 22. juni 2022 (bilag 13, side 8), hvor det var anført, at klagers problemer med koncentrationsbesvær var i bedring, at hun sjældent havde hovedpine, og at hun fortsat forventede at starte op på [uddannelse] i september 2022. Det fremgik videre fra klagers fysioterapeut, at klagers symptomer var i bedring fra februar 2022 til juli 2022, og at hun var 'nu mere afspændt og fri. Kan virkelig mærke det hjælper med en kombination af beh og kropsbevidsthed og at koordinationen skal øves. Det fungerer for pt. PT har tidligere gået i en længere forløb hos osteopat, og er overrasket over, hvor meget pt kan mærke i nakken nu igen' [sic], jf. bilag 11, side 4.

2.4.14 Klager raskmeldte sig efterfølgende hos kommunen med virkning fra den 30. august 2022, (bilag I, side 14) og påbegyndte som planlagt [uddannelse] på fuld tid fra den 1. september 2022.

2.4.15 Under sin raskmelding kontaktede klager PFA den 5. september 2022 (bilag J), hvor hun klagede over PFA's afgørelse af 23. august 2022 om standsning af udbetalinger og præmiefritagelse efter den 30. juni 2022.

2.4.16 Under den efterfølgende korrespondance mellem PFA og klager (bilag K) angav klager den 14. oktober 2022, at hun var indforstået med, at hendes raskmelding ville medføre, at hendes erhvervsevne ikke længere kunne betragtes som nedsat i en dækningsberettiget grad i henhold til PFA's forsikringsbetingelser.

2.4.17 I forlængelse heraf oplyste klager videre den 25. oktober 2022 bl.a. følgende om sin helbredstilstand, jf. bilag K, side 3:

'De seneste tre uger er, der sket klare forbedringer, og selvom det er et skrøbeligt grundlag at vurdere på, så vil et stop af mine udbetalinger fra jer være på sin plads nu. Jeg er ikke fuldt rask, bliver det måske aldrig, men mere end halv tid er min egen vurdering med rette hensyn.'

2.4.18 Under hensyn til sagens omstændigheder valgte PFA ved afgørelse af 1. november 2022 (bilag A) at forlænge udbetalingen af ydelserne og præmiefritagelsen fra den 1. juli 2022 til den 31. august 2022, hvor klager herefter var raskmeldt. Klager blev igen oplyst, at hendes pensionsordningen var overgået til en indbetalingsfri ordning fra den 1. oktober 2022, og at klagers forsikringer, herunder erhvervsevnetabsforsikringen, var bortfaldet fra samme tidspunkt (bilag A).

2.4.19 I perioden fra den 1. september 2022 til den 1. december 2022 gennemførte klager [uddannelse] på fuld tid. I samme periode havde klager begrænset kontakt med egen praktiserende læge, hvor den primære kontakt vedrørte henvisning til psykolog (bilag 13 og bilag 15).

2.5 Klagers genanmeldelser af erhvervsevnetab af 16. januar 2023 og 18. februar 2024 og PFA's afvisning af udbetaling af erhvervsevnetabsydelser og præmiefritagelse

2.5.1 Den 16. januar 2023 sendte klager en ny anmeldelse til PFA på baggrund af den samme skade af 9. juli 2020 (bilag L). Af anmeldelsen fremgik, at klager var fuldtidssygemeldt fra den 12. januar 2023. Klager havde på dette tidspunkt hverken modtaget ydelser eller præmiefritagelse siden 31. august 2022 og var på dette tidspunkt overgået til den nye pensionsordning PFA Plus Privat.

2.5.2 Til brug for behandlingen af klagers genanmeldelse indgik nye lægelige akter foruden de i sagen eksisterende akter. Disse akter blev forelagt for PFA's lægekonsulent med henblik på en vurdering af klagers erhvervsevne. Lægekonsulentens udtalelse af 20. august 2023 fremlægges som bilag M.

2.5.3 PFA's lægekonsulent fandt bl.a., at der ikke var dokumentation for en helbredsmæssig forværring, siden klager havde formået at arbejde over halv tid i en længere periode under arbejdet som ..., at der generelt i de lægelige akter fra 2022 var beskrevet en gradvis forbedring af klagers helbredstilstand, samt at klager havde sparsom kontakt med egen læge og sundhedssystemet i øvrigt i perioden før og efter start på [uddannelse]. Lægekonsulenten udtalte, at følger efter en hjernerystelse ikke vil forværres over længere tid efter selve traumet, men grundlæggende normalt vist forbedres gradvist frem til stationærtidspunkt. Lægekonsulenten vurderede tilsvarende, at der ikke var lægelig dokumentation på, at klagers erhvervsevne var nedsat med mindst halvde-

len mellem den 1. september 2022 og 1. december 2022 og tilsvarende heller ikke med mindst to tredjedele efter den 1. december 2022, jf. bilag M, side 9-13.

2.5.4 PFA lagde derudover vægt på, at klager havde afsluttet relevante behandlinger, samt at klager havde formået at arbejde op til 17 timer om ugen som fast ... og ... i perioden 25. oktober 2021 til 30. juni 2022. Dette på trods af, at en række skånehensyn, såsom mulighed for at holde pauser, roligt arbejdstempo, begrænset støj og kun kortvarigt multitasking, ikke var opfyldt, jf. bilag N, side 254. PFA lagde videre vægt på, at klager fortsat forsøgte at beskæftige sig inden for [område], og at hun ville i praktik i en ... på trods af, at klagers gener i form af hovedpine, tinnitus, behov for ro og en oplevet forværring af symptomer ved larm, pres og mange mennesker omkring hende oplagt ikke stemte overens med at arbejde med mange [mennesker] på én gang.

2.5.5 PFA fandt på den baggrund ved afgørelse af 29. august 2023 (bilag 1), at klagers erhvervsevne ikke var nedsat med mindst halvdelen efter PFA havde stoppet udbetalingen den 1. september 2022 i henhold til klagers forsikringsbetingelser under PFA Erhvervsevne (bilag 2). PFA vurderede tilsvarende, at klagers erhvervsevne ikke var nedsat med mindst to tredjedele efter den 1. december 2022 i henhold til klagers nugældende forsikringsbetingelser under PFA Plus Privat (bilag 4).

2.5.6 Klager ansøgte på ny om dækning under sin erhvervsevnetabsforsikring den 18. februar 2024 på baggrund af samme skade fra 9. juli 2020 (bilag 6). Af ansøgningen fremgik, at klager ikke forventede at kunne arbejde over halv tid, samt at hun havde en række skånebehov, herunder koncentrationsbesvær, svært ved skærmarbejde i mere end 45 minutter, hukommelsesbesvær og følsomhed overfor lys og lyd. Det fremgik videre, at klager fik udbetaling (46 kr./md) for nedsat erhvervsevne fra [andet pensionsselskab] fra den 31. maj 2023. Klager var på dette tidspunkt repræsenteret ved advokat.

2.5.7 Den 25. april 2024 kontaktede klagers advokat PFA med anmodning om revurdering af PFA's tidligere afgørelser om afslag på udbetaling af erhvervsevnetab og præmiefritagelse (Bilag 32).

2.5.8 Til brug for PFA's vurdering af klagers genanmeldelse af 18. februar 2024 indhentede PFA yderligere lægelige og kommunale akter.

2.5.9 Af de kommunale akter fremgik bl.a., at klager fra den 16. maj 2023 til den 12. november 2023 havde været i praktik i virksomheden [arbejdsgiver 4] (bilag N). Under virksomhedspraktikken havde klager varetaget en række praktiske opgaver såsom at ... Det fremgik videre, at klager under praktikken havde afprøvet forskellige arbejdstider, og at det fungerede bedst at møde tre dage om ugen, hvor hun arbejdede fire timer pr. dag, jf. (bilag N, side 185, sammenholdt med side 217).

2.5.10 Af klagers lægejournal fremgik af journalnotat af 26. maj 2023, at klager havde kontaktet sin læge, idet hun var meget påvirket af at være pårørende til en 'alvorligt psykisk syg person' og bad om henvisning til psykolog (bilag O, side 17 - 18).

2.5.11 Af de kommunale akter fremgik om klagers virksomhedspraktik af notat af 11. august 2023, at klager på dette tidspunkt arbejdede 4,5 timer tre dage om ugen, og at hun herefter skulle forsøge at arbejde 3,5 timer fire dage om ugen, jf. bilag N, side 269.

2.5.12 Af epikrise fra ... Psykiatri af 11. september 2023 (bilag O, side 12 - 13) fremgik videre, at klager havde fået en akut belastningsreaktion på grund af [klagerens familiemedlems] psykiske lidelser. Videre fremgik det, at klager havde tilmeldt sig flere pårørendetilbud samt profileret godt af samtalerne.

2.5.13 Klagers egen praktiserende læge havde udarbejdet en indstillingen til klagers kommunale rehabiliteringsteam i ... Kommune af 6. december 2023 (bilag N, side 210), hvoraf det fremgik, at klager havde oplyst at kunne arbejde 12 timer per uge uden transport eller 15 timer inklusiv transport.

2.5.14 Af et journalnotat fra klagers egen praktiserende læge af 14. december 2023 (bilag O) fremgik, at klager havde anmodet om en ny henvisning til psykolog på baggrund af bl.a. klagers forløb med fleksjob og [klagerens familiemedlems] psykiske lidelser, jf. bilag O, side 9.

2.5.15 Af en korrespondance mellem ... Kommune og klager den 13. december 2023 fremgik, at klager havde undret sig over, at hendes effektive arbejdstid var angivet i spændet 12-14 effektive timer, da hun selv mente, at hun havde det bedst ved 12-12,5 timer om ugen, jf. bilag N, side 148. Kommunen oplyste den 18. december 2023, at spændet var baseret på klagers egne angivelser i praktikforløb, hvor hun tillige havde daglig transport på 50 minutter, som hun ikke havde taget højde for, jf. bilag N, side 137.

2.5.16 Af afsluttende status fra Center for Hjerneskade af 5. januar 2024 (bilag 18) fremgik, at klager i perioden 22. september 2023 til den 27. november 2023 var gået i et selvfinansieret forløb ved Center for Hjerneskade bestående af seks individuelle samtaler med neuropsykolog med fokus på emotionel håndtering og accept af ændret livssituation samt implementering af pausestrategier med god effekt samt energiforvaltning og psykoedukation.

2.5.17 Om klagers virksomhedspraktik fremgik af rehabiliteringsteamets indstilling efter mødet af 17. januar 2024 til ... Kommune i forbindelse med afgørelsen om bevilling af fleksjob, at klager aktuelt arbejdede mellem 10-14 timer om ugen med en effektivitet på 100%, jf. bilag 24, side 3.

2.5.18 Klager blev den 7. februar 2024 visiteret til fleksjob med en arbejdstid på 10-14 timer om ugen, hvor hun på sigt ville få mulighed for at øge den effektive arbejdstid, jf. bilag 9, side 3. Der blev i den forbindelse lagt på, at der var fokus på progression i timetal ved opfølgningen, hvor det videre fremgik:

'Vi gør derfor opmærksom på, at der i opfølgningen med dig vil være fokus på muligheden for progression i timetallet, da senfølger i sig selv ikke udelukker, at der på sigt kan ske udvikling i din arbejdsevne.'

2.5.19 Klager blev den 4. marts 2024 godkendt i fleksjob, som klager selv havde fundet, med 12 timer om ugen ved [arbejdsgiver 5]. Opgaverne lød på ... og andre administrative opgaver heriblandt mødeforberedelse og opfølgning på møderne, jf. bilag N, side 33.

2.5.20 Af journalnotat fra klagers egen praktiserende læge af 7. marts 2024 (bilag O) fremgik, at hun som pårørende på psykiatrisk afdeling havde fået det dårligt med smerter i bryst og øvre mave. Psykiateren vurderede, at klager var meget belastet på nuværende tidspunkt, og ved egen læge angav klager samme dag, at hun var stresset over [klagerens familiemedlems] sygdom. Ved

den objektive undersøgelse var alt normalt fraset ømhed i toppen af bugvæggen, jf. bilag O, side 7 - 8.

2.5.21 PFA forelagde i den forbindelse sagens akter for lægekonsulenten af 6. april 2024, hvis udtalelse fremgår af bilag M.

2.5.22 På baggrund af bl.a. ovenstående oplysninger sammenholdt med sagens eksisterende akter sendte PFA en ny afgørelse til klager den 7. juni 2024 (bilag 33), hvor PFA igen fastholdt, at klagers erhvervsevne ikke var nedsat i dækningsberettigende grad efter den 1. september 2022.

2.5.23 Dette er baggrunden for klagers indbringelse af sagen for Ankenævnet for Forsikring.

2.5.24 PFA's vurderinger, som anført i afgørelser af 7. marts 2022, 7. juli 2022, 23. august 2022, 1. november 2022, 29. august 2023 og 7. juni 2024 (bilag 27, bilag G, bilag 28, bilag A, bilag 1 og bilag 33), og som er gengivet ovenfor, fastholdes med samme begrundelse i den foreliggende ankenævns sag.

2.6 Klagen bør ikke tages til følge

2.6.1 Klager har i ankenævns sagen gjort gældende, at klager havde et erhvervsevnetab på mindst halvdelen i perioden 1. september 2022 til 1. december 2022, subsidiært at klager efter den 1. december 2022 har haft et erhvervsevnetab på mindst to tredjedele.

2.6.2 PFA bemærker hertil, at klager i perioden 1. september 2022 til 1. december 2022 af egen drift havde raskmeldt sig til kommunen med virkning pr. 1. september 2022, hvor klager påbegyndte [uddannelse] på fuld tid. Dette kan sidestilles med varetage af et arbejde på fuld tid. PFA bemærker videre, at det fremgår af klagers forsikringsbetingelser i PFA Erhvervsevne, at erhvervsevnen ikke kan anses for nedsat, såfremt klager er egnet til omskoling, uddannelse eller revalidering, jf. bilag 2, pkt. 6.1.1.3., side 76. Her var klager ikke bare egnet til uddannelse, hun var også konkret påbegyndt uddannelse. Klagers raskmelding skal derfor ses i lyset af, at klager i en længere periode havde en erhvervsevne, der både tillod hende at arbejde på mindst halv tid og senere studere på fuld tid.

2.6.3 Klager, der har haft et indgående kendskab til forsikringsbranchen qua sit tidligere professionelle virke i forsikringsbranchen, var derudover selv bekendt med, at hendes raskmelding ville medføre, at hun ikke længere var berettiget til ydelser efter PFA Erhvervsevne, jf. bilag K, side 2. Klager vurderede endvidere selv, at der var sket en forbedring i hendes helbredstilstand, og at hendes erhvervsevne ikke længere var nedsat med mindst halvdelen, jf. bilag K, side 3.

2.6.4 PFA bemærker videre, at klager i perioden op til sin raskmelding den 1. september 2022 havde opnået en væsentlig dokumenteret forbedring af sin helbredstilstand. Klager var tilsvarende løbende op til den 1. september 2022 i stand til at varetage et erhverv på langt over halv tid, hvor klager formåede at arbejde op til 20 timer ugentligt i flere perioder som både ... og ... i perioden fra den 8. juni 2021 til 30. juni 2022, hvor ... sluttede. Dette endda til trods for, at klagers skånehensyn for hovedpine, tinnitus og behov for ro langt fra blev opfyldt i denne periode.

2.6.5 At klager trods sine angivne gener fortsat ønskede at arbejde inden for området og i en periode arbejdede på at skulle i praktikforløb i en ... stemmer efter PFA's opfattelse ikke overens

med klagers oplyste gener i form af hovedpine, tinnitus og træthed, der forværres ved larm, pres og mange mennesker.

2.6.6 PFA bemærker videre, at klager har haft meget begrænset kontakt med sin egen praktiserende læge i perioden efter 1. september 2022, herunder i perioden, hvor klager var fuld tid på [uddannelse]. Dette må efter PFA's opfattelse være udtryk for, at klagers gener ikke var – eller er – af en sådan grad, at det krævede lægelig kontakt. Det bemærkes, at den begrænsede kontakt, som fandt sted på samme tidspunkt som klagers sygdomsmeddelelse, i højere grad vedrørte klagers situation som pårørende til [klagerens familiemedlems] med psykiske lidelser end klagers egne gener og symptomer fra hjernerystelsen.

2.6.7 Klagers sygdomsmeddelelse den 12. januar 2023 skyldtes primært, at klager under sin uddannelse skulle i praktik, og at hendes skånehensyn ikke kunne tilgodeses i praktikken. Det er hertil PFA's opfattelse, at klagers egen vurdering af sin erhvervsevne, herunder sine gener, symptomer og begrænsninger, i høj grad skal ses i lyset af, at klagers helbred i disse perioder har været påvirket af private forhold, herunder klagers situation som pårørende til [klagerens familiemedlems] med psykiske lidelser. Der er efter PFA's opfattelse ikke lægelig dokumentation på, at sygdomsmeddelelsen skyldes en helbredsmæssig forværring hos klager.

2.6.8 Klager henviser til støtte for sin påstand til en neurofaglig arbejdssevnevurdering af 8. november 2023 (bilag 8). PFA bemærker hertil, at oplysningerne om, at klagers effektive timetal under praktikforløbet formentlig skulle have ligget på omkring 13-14 timer ugentligt i stedet for 17 timer skal ses i lyset af, at disse arbejdstimer skete i erhverv, hvor klagers skånehensyn ikke blev opfyldt. PFA bemærker videre, at den neuropsykologiske vurdering er foretaget ud fra et klinisk skøn, som baserer sig primært på klagers subjektive oplysninger. Subjektive oplysninger, som efter PFA's opfattelse ikke stemmer overens med den lægelige dokumentation i sagen.

2.6.9 For så vidt angår oplysningerne om klagers praktik i virksomheden [arbejdsgiver 4] i maj-november 2023 bemærker PFA, at klager under virksomhedspraktikken havde en daglig arbejdstid på fire timer tre dage om ugen med 100% effektivitet, hvor der oveni skal tillægges en transporttid på 50 minutter om dagen, jf. (bilag N, side 217 - 218), hvilket giver samlet en erhvervsevne med 100% effektivitet på mere end 14 timer. Det er PFA's opfattelse, at klager derudover reelt har en resterhvervsevne udover denne arbejdstid, især i erhverv; hvor der tages hensyn til klagers skånebehov, såsom mindre skærmarbejde og mindre støjgenerende arbejde og behørig tilrettelæggelse af arbejdet. PFA bemærker dog, at 13-14 timer ugentligt under alle omstændigheder er mere end en tredjedel af fuld tid, hvorfor klager, selv hvis disse oplysninger lægges til grund, ikke har et dækningsberettigende erhvervsevnetab efter PFA Plus Privat.

2.6.10 Klager henviser videre til oplysningerne om klagers indstilling til og visitation af fleksjob. Det bemærkes, at klager har haft væsentligt indflydelse på tilrettelæggelsen af sit praktikforløb og de timer, som klager har arbejdet. Det bemærkes videre, at klager i samme periode havde en række sociale belastninger som følge af [klagerens familiemedlems] længerevarende psykiske sygdomsforløb, som PFA vurderer, har haft en ikke ubetydelig indflydelse på klagers tilstand.

2.6.11 PFA gør videre gældende, at det er fast retspraksis, at en kommunal vurdering ikke er bindende for et forsikringsselskab, når selskabet skal vurdere forsikringstagerens erhvervsevne. Det bemærkes hertil, at en kommunal bevilling af sociale ydelser, herunder bl.a. bevilling af sygedagpenge og førtidspension, sker efter andre betingelser end bevilling af erhvervsevnetabsydelser

under sagsøgers forsikring hos PFA. PFA foretager således en selvstændig vurdering, som er uafhængig af behandling af klagers sag i kommunalt regi, hvorfor sådanne andre myndigheders tilde-
ling af sociale ydelser som det klare udgangspunkt er uden betydning for vurderingen efter PFA's
forsikringsbetingelser.

2.6.12 Oplysningerne om klagers tilkendelse af fleksjob kan således heller ikke anses som repræ-
sentativt for klagers erhvervsevne og eller i øvrigt anses som fornøden dokumentation på, at kla-
ger af helbredsmæssige årsager ikke kan arbejde mere end 10-14 timer ugentligt på det brede ar-
bejdsmarked. Oplysningen om, at klager overgik til ledighedsydelse fra den 1. april 2024, ændrer
heller ikke herpå.

2.6.13 Ovenstående oplysninger sammenholdt med sagens øvrige lægelige og kommunale akter,
som lå til grund for PFA's afgørelser om standsning af udbetalinger og ophør af præmiefritagelse
med virkning den 31. august 2022 (bilag A, bilag G, bilag 27, bilag 28), dokumenterer efter PFA's
opfattelse, at der ikke er lægelig dokumentation på, at klagers erhvervsevne var nedsat med
mindst halvdelen i perioden 1. september 2022, endsige med mindst to tredjedele for så vidt an-
går perioden fra den 1. december 2022.

3 SAMMENFATTENDE ANBRINGENDER

3.1 Det gøres gældende, at det er klager, som forsikrede, der har bevisbyrden for, at klagers er-
hvervsevne er nedsat i dækningsberettigende grad i henhold til forsikringsbetingelserne. Denne
bevisbyrde ikke er løftet.

3.2 PFA gør således gældende, at klager ikke har dokumenteret, at hun i perioden efter den 1.
september 2022 havde et erhvervsevnetab på mindst halvdelen i henhold til forsikringsbetingel-
serne under PFA Erhvervsevne. Hvilket støttes af, at hun i ovenstående periode og helt frem til
den 12. januar 2023 var raskmeldt og studerede på fuld tid.

3.3 Klager har heller ikke dokumenteret, at hun efter den 1. december 2022 har eller har haft et
erhvervsevnetab på mindst to tredjedele i henhold til forsikringsbetingelserne under PFA Plus Pri-
vat.

3.4 Der er ikke i sagen fremlagt dokumentation, som understøtter, at klager - over fire år efter sin
hjernerystelse - af helbredsmæssige årsager ikke skulle være i stand til at varetage et erhverv på
mindst halv tid i perioden fra den 1. september 2022, endsige på mindst to tredjedele tid efter
den 1. december 2022. Tværtimod fremgår det af sagens akter, at klager frem mod raskmeldingen
den 1. september 2022 havde oplevet en dokumenteret forbedring af sin funktionsevne og hel-
bredstilstand på samtlige områder, ligesom klager havde formået at arbejde langt over halv tid ad
flere omgange siden sin hjernerystelse og op til, at hun startede fuld tid på [uddannelse]. I perio-
den hvor klager gik på [uddannelse], udførte hun således aktiviteter, der kan sidestilles med er-
hvervsarbejde på fuld tid, hvorfor hun i hvert fald i perioden fra 1. september 2022 frem til tids-
punktet for sygemeldingen havde en erhvervsevne, der tillod hende at arbejde mindst halvdelen
af fuld tid. Der er tilsvarende ikke dokumenteret en forværring af klagers helbredstilstand som
følge af klagers hovedtraume efter klagers sygemelding den 12. januar 2023.

3.5 Der er videre tale om relativt beskedne objektive fund og en dokumenteret helbredsmæssig
forbedring, som ikke stemmer overens med omfanget af de subjektive klager. Det er PFA's opfat-
telse, at klagers subjektive gener og symptomer samt de øvrige oplysninger i sagens akter om kla-

gers funktionsevne i høj grad bygger på klagers egne oplysninger om gener, smerter og funktionsniveau, som også skal ses i lyset af klagers sociale belastning. Det afgørende for vurderingen er i den forbindelse ikke, hvad klager aktuelt gør, hidtil har gjort eller oplyser at være i stand til, men hvad klager ud fra de helbredsmæssige oplysninger i sagen rent faktisk bør være i stand til at kunne.

3.6 PFA gør således gældende, at klagers helbredsmæssige erhvervsevne ud fra en samlet helbredsmæssig bedømmelse ikke er nedsat med mindst halvdelen i perioden efter den 1. september 2022 endsige med mindst to tredjedele for så vidt angår perioden fra den 1. december 2022.

3.7 På den baggrund gør PFA sammenfattende gældende, at klager ikke opfylder betingelserne for udbetaling af erhvervsevnetabsydelse og præmiefritagelse efter den 1. september 2022, subsidiært at hun fra et senere tidspunkt er ophørt med at opfylder betingelserne for udbetaling af erhvervsevnetabsydelse og præmiefritagelse."

Klagerens advokat har i brev af 15/10 2024 til nævnet bl.a. anført:

"Som det fremgår af den indgivne klage, er det min kundes opfattelse, at hendes erhvervsevne har været nedsat i dækningsberettiget grad siden 1. september 2022 og dermed er berettiget til udbetaling og præmiefritagelse fra denne dato efter de gældende betingelser, det vil sige med et erhvervsevnetab på 50 %. Subsidiært gøres det gældende, at min kunde også efter ændringen af forsikringsbetingelserne er berettiget til udbetaling og præmiefritagelse, idet erhvervsevnen er nedsat med mindst 2/3.

Som PFA anfører, er forsikringstager ikke berettiget, såfremt forsikringstager findes 'egnet til omskoling, uddannelse eller revalidering'. Det er min kundes opfattelse, at der foreligger klar dokumentation for, at det ikke er tilfældet. Selvom hun påbegyndte uddannelse i september 2022, var hun på ingen måde studerende på fuld tid. Efter gennemførelse af første semester, hvor der alene skulle godkendes tre opgaver, som min kunde lavede i samarbejde med en studiegruppe, måtte hun indse, at hun ikke kunne holde til studiet. Det samme gør sig gældende for så vidt angår efterfølgende praktik og afklaring af arbejdsevne. Det er en misforståelse, når PFA anfører, at min kunde har arbejdet mere end halv tid og studeret fuld tid. Hun har på intet tidspunkt været over 17 timer, hvilket imidlertid også var for hårdt. I de par uger, hvor hun var oppe på 17 timer, stod det klart, at det var urealistisk. Det stemmer med de oplysninger, der ligger til grund for visitation til fleksjob og efterfølgende ansættelse i fleksjob, hvor min kunde er ansat til 7½ time om ugen.

Det forhold, at min kunde i en periode efter ulykken har haft en urealistisk forventning om egen helbredelse og funktionsniveau, bør ikke fritage PFA for at dække min kundes skade i forhold til den oprindelig indgåede aftale.

I den forbindelse bemærkes, at den bedring, som PFA hæfter sig ved i sagsmaterialet, netop ikke betyder, at min kunde på nogen måde var rask. Kun at hun hele tiden havde et ønske om, at helbredstilstanden skulle bedres og også følte, at der var fremskridt. Den efterfølgende afklaring af helbredsforhold via Center for Hjerneskade samt med afklaring af arbejdsevne i jobcentret viser, at min kundes funktionsniveau i hele perioden har været nedsat i dækningsberettiget grad.

Det bør ikke komme min kunde til skade, at behandlingstiltag i forhold til hjernerystelse er få og baseret på, at der skal gå en vis tid, inden man kan henvises til eksempelvis hjerneskadecenter. Min kunde har været uarbejdsdygtig siden ulykken."

Selskabet har i brev af 30/10 2024 til nævnet bl.a. anført:

"1 SUPPLERENDE SAGSFREMSTILLING OG ANBRINGENDER

1.1 PFA fastholder, at klagers raskmelding samt påbegyndelse af uddannelse i sig selv indebar, at klager ikke længere opfyldte betingelserne for dækning af erhvervsevnetab under PFA Erhvervsevne, idet klager ikke bare var egnet til uddannelse, men rent faktisk var i stand til konkret at påbegynde uddannelse. At klagers raskmelding og påbegyndelse af uddannelse skete som følge af, at klagers erhvervsevne i en længere periode havde været forbedret i en sådan grad, at klager var i stand til at arbejde på mindst halv tid og efterfølgende påbegynde fuldtidsstudie, begrundes yderligere, at klager ikke havde et dækningsberettigende erhvervsevnetab.

1.2 PFA bestrider i den forbindelse, at klagers øgede timeantal i ansættelsen som ... og ... samt hendes raskmelding alene kan tilskrives klagers urealistiske forventning om eget helbreds- og funktionsniveau. Tværtimod dokumenterer sagens lægelige og kommunale akter, at klager oplevede forbedringer af sin helbredstilstand i samme periode, som hun løbende øgede sit ugentlige timeantal som [andet erhverv] frem til sin raskmelding den 1. september 2022. Der henvises til bemærkningerne herom i PFA's svarskrift, afsnit 2.4 samt bilag 13 og bilag F.

1.3 PFA bestrider videre, at oplysningerne, der ligger til grund for klagers visitering til fleksjob i februar 2024, dokumenterer, at det var urealistisk for klager at arbejde 17-20 timer om ugen i foråret 2022 og frem. PFA gør derimod gældende, at de lægelige akter fra den pågældende periode i foråret og sommeren 2022 har større bevismæssig værdi end oplysningerne angivet til brug for klagers indstilling til og visitation af fleksjob næsten to år senere. Det fastholdes videre, at klagers visitation til fleksjob også skal ses i lyset af oplysningerne om klagers sociale belastninger. Der henvises til bemærkningerne herom i PFA's svarskrift, herunder afsnit 2.6.10-2.6.12.

1.4 Klagers bemærkninger er efter PFA's opfattelse udtryk for efterrationaliseringer, som ikke stemmer overens med dokumentationen i sagen. PFA gør hertil grundlæggende gældende, at oplysningerne fra 2022 om klagers kontinuerlige øgning af sit ugentlige timeantal samt helbreds-mæssige forbedring både frem til og efter raskmeldingstidspunktet må lægges til grund i vurderingen af klagers erhvervsevne i den relevante periode.

1.5 Klagers bemærkning om, at hun aldrig var i stand til at arbejde over 17 timer, stemmer ikke overens med sagens akter, hvor det derimod fremgår, at klager var i stand til at arbejde op til 20 timer ugentligt frem mod raskmeldingen den 1. september 2022, jf. journalnotat fra ... Jobcenter af 26. april 2022 og 19. maj 2022 (bilag F, side 6 og 19). Af journalnotaterne fremgik videre, at klager fortsat forventede at starte op på [uddannelse] efter sommeren 2022, at klager blev mindre udmattet efter at have arbejdet end tidligere, og at klagers indsat var god, ligesom hun modtog ros herfor. Det fremgik videre, at klager havde en ambition om at øge den ugentlige arbejdstid på 20 timer med to timer, hvilket klager formåede de sidste uger inden [arbejdsgiver 3's] sommerferie, jf. journalnotat af 19. maj 2022 (bilag F, side 6 og 19). Det bemærkes, at klager var i stand til dette til trods for, at klager varetog et erhverv, som langt fra imødekom hendes skånebehov.

1.6 PFA gør fortsat gældende, at det i sagens akter er dokumenteret, at forbedringen af klagers helbredstilstand også fortsatte efter, at klager påbegyndte sit fuldtidsstudie den 1. september 2022 og således efter klagers raskmelding den 1. september 2022. Der henvises igen til klagers skrivelse til PFA af 25. oktober 2022 (bilag K), hvori klager bl.a. oplyste følgende om sin helbredstilstand:

'De seneste tre uger er, der sket klare forbedringer, og selvom det er et skrøbeligt grundlag at vurdere på, så vil et stop af mine udbetalinger fra jer være på sin plads nu. Jeg er ikke fuldt rask, bliver det måske aldrig, men mere end halv tid er min egen vurdering med rette hensyn.' [sic]

1.7 Klagers henvisning til vurderingen fra Center for Hjerneskade (bilag 16) ændrer ikke på PFA's opfattelse. PFA bemærker, at vurderingen er baseret på klagers egne oplysninger afgivet i perioden fra den 22. september 2023 til 27. november 2023, som ikke er repræsentative for vurderingen af, om klagers erhvervsevne var nedsat med mindst halvdelen for perioden 1. september 2022 til 1. december 2022. Oplysningerne udgør heller ikke den fornødne dokumentation for, at klagers erhvervsevne har været nedsat med mindst to tredjedele efter den 1. december 2022, når disse oplysninger sammenholdes med sagens øvrige dokumentation om de relativt beskedne objektive fund, forbedringen af klagers funktionsevne og helbredstilstand på samtlige områder, øgningen af klagers ugentlig timeantal frem mod raskmeldingen i jobs, som ikke har tilgodeset hendes skånehensyn, samt klagers virksomhedspraktik i maj-november 2023.

1.8 PFA bemærker, at det afgørende ikke er, hvad klager hidtil har gjort, aktuelt gør eller oplyser at være i stand til. Det er tilsvarende heller ikke afgørende, om klager studerede på fuld tid eller ej. Det afgørende er, hvad klager med rette ud fra de helbredsmæssige oplysninger i sagen rent faktisk burde være i stand til at gøre.

1.9 PFA fastholder på den baggrund, at klager ikke har løftet bevisbyrden for, at hun opfylder betingelser for udbetaling af erhvervsevnetabsydelse og præmiefritagelse i perioden fra den 1. september 2022 til den 1. december 2022 under PFA Erhvervsevne, idet hendes erhvervsevne ikke helbredsmæssigt for denne periode har været nedsat med mindst halvdelen. Klager har tilsvarende heller ikke løftet bevisbyrden for, at hun opfylder betingelserne for udbetaling af erhvervsevnetabsydelse og præmiefritagelse efter den 1. december 2022 under PFA Plus Privat, idet hendes erhvervsevne ikke helbredsmæssigt efter denne dato har været nedsat med mindst to tredjedele.

1.10 Sagen kan efter PFA's opfattelse herefter overgå til ankenævnets afgørelse."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen, hvoraf nogle gengives nedenfor. Det fremgår af journal fra klagerens egen læge af 13/7 2020:

"Diagnoser:

N79 Hjernerystelse

Kontakt tekst:

For 4 dage siden ramt af surfboard i baghovedet. Havde det ok resten af dagen. Vågnede fredag med smerter i hovedet, blev bedre i løbet af dagen. har ikke haft opkastninger.

Kunne surfe igen efter 2 dage.

Har nu hovedpine

...
Normal neurologisk us
Ømhed af skulder/nakke muskulatur"

Det fremgår af klagerens besked til egen læge af 27/7 2020:

"Jeg har nu brug for en sygemelding til min arbejdsgiver, da jeg fortsat er meget træt, har svært ved at læse."

Det fremgår af journal fra klagerens egen læge af 5/8 2020:

"TK - Commotio
Længere samtale omkring forløb med commotio.
Nu på 4. uge. Oplever at det går fremad og at generne bliver mindre.
Ingen hvp, men fortsat gener fra øjnene ved længere tid med fokus på fx tv, bøger mm.
Kan max fx læse i 30 min, før øjne/hjerne udtrættes. anbefales så lidt lændning, tv, telefon som muligt.

Arbejdsgiver ønsker fortsat ikke lægeerklæring på sygemelding, men pt henvender sig hvis det er nødvendigt.

Pt holder roligt regime og følges derudover af en neuro-spl, som arbejdet har fået på plads.
Pt meget aktiv og forsøger at begrænse aktiviteter. Kan nu gå ca. 2 km uden at blive utilpas.

Plan:
Pt gør det rigtige og bekræftes i dette.
Info om forværring.
Derudover kontakt hertil om ca. 4 uger, hvis der ikke er yderligere bedring."

Det fremgår af "Min plan" fra Jobcenter af 9/11 2020:

"Synsundersøgelse konkluderer, at din synsfunktion er påvirket efter skaden, og at du lider af PTVS (Post Trauma Vision Syndrome)."

Det fremgår af journal fra klagerens egen læge af 25/11 2020:

"Arbejder kun få timer. Hvis fx været på job 2 timer, så må hun hvile sig 2 timer. Arbejder hos en ... med kundekontakt.
Føler sig træt. Sover 10 timer.
Arbejder 2 timer x 2 ugentligt - normalt på fuld tid.
Kan ikke overskue mange mennesker, da helt udmattet efter få timer.
Kan ikke holde fokus på flere ting.
Ked af det. Grådlabil. Føler sig psykisk sårbar
...
Behandling:
Kraniosakral terapeut
Osteopat

Neuropsykolog -> ikke en succes
Psykolog pga. dårlig oplevelse med neuropsykolog
Gået til ergoterapeut i kommunalt regi
Samsyntræning
Aflastning

Plan: Henvises til neurolog."

Det fremgår af specifik helbredsattest fra klagerens egen læge af 6/1 2021:

"Bedømmelse på grundlag af patientjournal m.v. samt objektiv undersøgelse vedrørende et afgrænset problem

A. Sygehistorie og igangværende behandling

Ramt af surfboard på vandet d. 9/7 2020. Det vides ikke om, pt var bevidstløs.

Hun faldt af boardet og vågnede op i vandet. Hændelsen medførte en hjernerystelse, og pt har stadig mén derfra.

Arbejder kun få timer. Hvis fx været på job 2 timer, så må hun hvile sig 2 timer. Arbejder hos en [klagerens tidligere arbejdsgiver] med kundekontakt.

Føler sig træt. Sover 10 timer.

Arbejder kun få timer ugentligt

Kan ikke overskue mange mennesker, da helt udmattet efter få timer.

Kan ikke holde fokus på flere ting.

Ked af det. Grådlabil. Føler sig psykisk sårbar normalt på fuld tid.

Behandling:

Kraniosakral terapeut

Osteopat

Neuropsykolog -> ikke en succes ikke en succes

Psykolog pga dårlig oplevelse med neuropsykolog

Gået til ergoterapeut i kommunalt regi

Samsyntræning

Aflastning

Har været til neurolog (...). Vi har ikke fået epikrise endnu, men pt beskriver, at neurolog fandt en normal neurologisk undersøgelse. Pt er henvist til CT af cerebrum for at sikre, at der er normale forhold, men der er umiddelbart ikke mistanke om noget abnormt. Har ikke fået tid til skanning endnu.

...

C: Objektiv undersøgelse, diagnoser og prognose

BT: 140/90

Upåfaldende psykisk og somatisk

Diagnose: Commotio cerebri / Hjernerystelse

Prognose:

Det forventes, at pt er raskmeldt om ca. 6 mdr.

Det tværfaglige forløb, som er foranstaltet fra ... Kommune har positiv

Ankenævnet for Forsikring

25.

101860

effekt, og det forventes, at pt vender fuldt tilbage til arbejdsmarkedet.

D: Vurdering af helbredsforholdenes betydning for sagen (der angives ikke en vurdering af en evt. social ydelses art og omfang)

Pt er tidligere fuldstændig sund og rask.

Hun er godt på vej tilbage til normalt funktionsniveau efter hjernerystelsen, men det tager tid.

Har brug for fortsat aflastning og behandling."

Det fremgår af røntgensvar af 18/1 2021:

"KONKLUSION

Normale alderssvarende intrakranielle forhold. Ej påvist traumefølge.

DVA i venstre cerebellum."

Det fremgår af journal fra neurolog af 18/2 2021:

"Pt har fået en forværring af sine symptomer de seneste dage. Det viser sig, at pt er blevet fyret for en uge siden. Det er foregået på en meget ubehagelig måde. Pt tror, hun er blevet fyret pga. sin nuværende sygdomsmelding. Vi taler noget om dette. Jeg foreslår, at hun nu ser tiden an for at komme videre. Jeg er ikke så bekymret for hovedtraumet. Der aftales ny tid her om 2 måneder."

Det fremgår af journal fra klagerens egen læge af 7/4 2021:

"Gener i form af træthedsbarhed, hvis pt er sammen med flere mennesker. Får hovedpine og koncentrationsbesvær og svært ved at holde fokus. Oplever påvirket samsyn og perifert syn. Svært ved at se på skærme. Træner synet ved hjælp fra neurooptimetrist.

Går fortsat til neurolog.

I forløb ved neuropsykolog ...

Kraniosakral terapeut og osteopat. Bliver behandlet af dem mod spændinger i muskulatur.

Spænder op især efter øjenøvelser.

Er fritstillet på job d. 10/2 2021 - det har forværret symptomer. Er nu SM på fuldtid.

Når pt skal tilbage på arbejdsmarkedet, da skal hun starte på nedsat tid."

Det fremgår af journal fra neurolog af 22/4 2021:

"Hun fortæller om træthed, større søvnbehov igen, manglende evne til at gennemskue komplekse ting, utilpashed i sociale situationer mv. Vi talte i går om, at man kan have påvirkning af kognitive funktioner som led i følger efter hjernerystelse, men også efter anden belastning. Jeg opfatter pt.s symptomer som en kombination af følger efter hjernerystelsen samt den ubehagelige fyringsproces. Jeg har anbefalet pt at tale med egen læge om evt. psykologisk støtte."

Det fremgår af kommunalt notat af 16/11 2021:

"Den 8/6 startede du praktik på [arbejdsgiver 2] på ... Efter efterårsferien er du startet på [arbejdsgiver 3] så du kunne få lov til at prøve af med ... Du er nu på 4 timer x 5 ugentligt. Du forventer at du vil kunne raskmeldes slut dec/start jan."

Det fremgår af journal fra klagerens egen læge af 25/11 2021:

"Kommer mhp. råd om hun er klar til at starte studie på [uddannelse].

...

Afsluttet hos neurolog.

Afsluttet neuropsykolog ...

Afsluttet hos neurooptimetrist akt 21 - og skal selv træne derfra dagligt. Denne skønner at det kan tage et helt år før det er rettet op.

Afsluttet hos osteopaten med kraniosakral terapi og osteopati. Starten af nov. 21. De myoser pt har nu er ikke anderledes end de alle andre mennesker. har siger osteopaten.

På sygedagpenge aktuelt. I praktikophold 20 timer ugentligt hvor hun følger en ... (Via kommunen).

Overvejer raskmelding per 1. jan og holde ferie i jan. 1. feb. 2022 håber hun på studiestart (...)
Jeg synes hun må overveje om den træthed, hun har aktuelt, kan være i vejen for en god studiestart, og om hun evt. skulle skyde studiestarten til efter sommerferien Det er svært at svare på, hvad der er bedst. Hun er meget motiveret og start kan også give god energi."

Det fremgår af afsluttende notat fra klagerens synstræning fra neurooptometrist af 29/11 2021:

"Opsummeret kan det konkluderes, at [klagerens] synsfærdigheder, samsyn og øjenfinmotoriske bevægelser er forbedrede, men at der også er plads til yderligere forbedring. Da [klageren] imidlertid er igennem højeste niveau af øvelser i forhold til samsynet, og har gode øvelser at arbejde videre med, både i forhold til samsyn og øjenfinmotoriske bevægelser, er det min vurdering, at [klageren] kan fortsætte med træningen hjemme på egen hånd, og at forløbet hos os nu kan afsluttes."

Det fremgår af journal af 16/2 2022 fra fysioterapeut:

"Arbejde: Er nu i et praktikjob på [arbejdsgiver 3] 10 t/uge + 7 timer i praktik, i alt 17 timer/uge.

Tidligere har pt arbejdet fuldtids med ... i store kontorer, med computerarbejde og telefoner. Pt kan ikke vende tilbage til denne type arbejde, grundet sequelae efter hjernerystelse.

Symptomer: Pt fortæller at den største ulempe nu, er at pt ikke kan hoppe/løbe 'kan ikke lide det'. Kroppens signaler står meget tydelig for pt ifht. tidligere, og lærer utryghed ved at løbe, 'føles ikke rigtigt.' Er derfor stoppet. Har så forsøgt fitnesscenter, men for mange mennesker. Er træt, træt, træt.

- Koncentration er i bedring, men ikke optimal. hukommelsen er nedsat, har ikke fået hukommelsestræning. Har fået synstræning i et år, og er nu overladt til egne øv, som pt for det meste får gjort dagligt.
- Lyd: hørte lydbøger i starten, kunne falde i søvn, så 'levede jeg inde i bogen.' medførte pt sov dårligt.
Inden sengetid: Skal passe på ikke at læse for lang tid, kan heller ikke læse så lang tid, (ikke noget problem tidligere), men påvirker søvnen så pt ikke sover godt, som om pt 'svæver over madrassen.' Tinnitus indimellem, men har det på daglig basis og opstår ved overstimulering.
- Lysfølsomhed: Flimren i lys, skærm i længere tid, mister fokus, tv (farver der flytter), bliver svimmel og utilpas, landevejskørsel i mørke, lysblink, drejer rundt. B; jo mere dagslys jo bedre. Hovedpine har pt stort set ikke haft. Har svært ved at være sammen med mange mennesker. især i lokaler med dårlig akustik.

...

UNDERSØGELSE:

Bliver træt og let utilpas efter halv times snak her. Atletisk, slank.

Fiksering af øvre thoracal, meget fikseret og let forskudt til ve, stramme nakkefæster, fikseret C-højt (C2-3, let forskudt til hø) og C-lavt. C-rotation til hø er moderat nedsat og lateral fleksion til ve er lidt nedsat. Lette spændinger og fikseringer i lænd og TLO og Th. midt. I rygligg ligger hovedet lateralt til hø og ved holdningskorrigering falder det tilbage i hø side, og er svært at holde lige for tp.

Kraniefascier meget stramme/fikseret i craniel retning i hele hø side ifht. ve. Palpationsømme og stramme kraniesamlinger i baghoved.

INDIKATION FOR BEH.NURDERING: Iværksættelse af fysioterapi, grundet observation af uhen-sigtsmæssig nakkeholdning med langvarig stramhed i nakke og hoved/kranie, der kan medføre manglende væske og blodgennemstrømning til hovedet. hvilket kan være en af årsagerne til pt's ulidelige træthed og utryghed ved løb. Her formodes, at det vestibulære system også påvirkes. Samlet set vurderes dette at medføre utilpashed ved overstimulering/udmattelse. koncentrationsbesvær, lyd og lysfølsomhed samt tinnitus. Vurdering kan være, at affaldsstoffer ikke kommer fra hjernen i behovsmæssig omfang ved overbelastning/overstimulering. Kan der skabes bedre flow og vævsbalance, skulle der kunne skabes bedre betingelser for opdeling af ner-vevæv, sene- og muskelvæv i især nakke/hoved, så et højere funktionsniveau med større udhol-denhed og et øget ressourceniveau bliver muligt."

Det fremgår af journal af 17/3 2022 fra fysioterapeut:

"EFTER BEHANDLING: Nu mere afspændt og fri. Kan virkelig mærke det hjælper med en kombina-tion af beh og kropsbevidsthed og at koordinationen skal øves. Det fungerer for pt. Pt har tidligere gået i en længere forløb hos osteopal, og er overrasket over, hvor meget pt kan mærke i nakken nu igen. Det hjalp den gang, men har manglet, at vide, hvordan effekten kunne være mere hold-bar. f.eks. med kropsbalance, bevægelsesmønster, kompensationer, koordination..."

Det fremgår af kommunalt notat af 19/5 2022:

"Pr. 1. februar startede du i virksomhedspraktik på [arbejdsgiver 3] 20 timer om ugen, hvoraf de 10 timer udgør lønnede timer frem til 30/6. [Arbejdsgiver 3] giver dig ros for dit god relations ar-bejde med ... Du blev ramt af corona i februar, som tog hårdt på dig trætheds-mæssigt, og medførte at der gik lidt tid før du kom op på de 20 timer igen. Du udbygger arbejdstiden med yderligere 2 timer fredage, her de sidste par uger inden [arbejdsgiver 3] holder sommerferie. Du overgår til fulde sygedagpenge pr 1/7, hvor [arbejdsgiver 3] holder lukket. Pr 1/8 er der lavet aftale om at du ... i 20 lønnede timer som [andet erhverv] og afklaringen fortsætter frem til du starter studiestart 1/9. ... Symptomer du fortsat døjers med: Lydfølsomhed, Tinnitus som øges ved belastning. Du overvejer akupunktur, som du tidligere har haft god effekt af, træthed, hovedpine, Du bliver hjer-netræt og det arbejder i hjernen, men sjældent decideret hovedpine. Hvis du har hovedpine hjæl-per Treo. Søvn: Generelt sover du godt, men bliver påvirket efter socialt samvær. Du går i seng og står op de fleste dage på samme tid og det har stor betydning for overskuddet om dagen. Du går i seng kl. 21.30. Du har nu kun behov for omkring 20 minutters søvn efter arbejde, men hviler der-efter 10 min. Du får lavet meditation, fys øvelser, og yoga og vedligeholdende synsøvelser. Du har fået tildelt 10 % men grad fra [klagerens ulykkesforsikring]."

Det fremgår af journal fra klagerens egen læge af 22/6 2022:

"Kontakt tekst:

Status på commotio

Aktuelle klager

Tinnitus, hurtig udtrætning men i aftagende. Sover ca. 9 timer per nat + hviler 1 time om dagen for at kunne hænge sammen

Koncentrationsbesvær i bedring

hukommelsesproblemer uændret.

Uændrede gener i form af lysfølsom, Skærmtid fortsat reduceret pga. udtrætning. Kan kun i begrænset periode klare at være sammen med mange mennesker på en gang.

Oplever summen og tunghed i hovedet som en dyne. Sjældent hovedpine.

Arbejder som ... 10 timer / uge + praktik 7-8 timer.

Går til fysioterapi mm.

Oplever det frustrerende ikke at kunne træne som, tidligere med løb og fitness. Nu små løbeture 3-4 km og yoga mm hjemme. (Tidl. 10 km og fitnesscenter 3.-4 timer)

I fortsat bedring

Håber på at kun starte på [uddannelse] til september."

Det fremgår af klagerens besked til egen læge af 12/9 2022:

"Jeg vil meget gerne tale med dig enten telefonisk eller konsultation, da følgerne fra min hjerne-rystelse fortsat gener mig. Jeg er start på uddannelse, men meget i tvivl om det er det rigtige i forhold til mit hoved, da jeg får hovedpine hurtigt, bliver træt og ked af det."

Det fremgår af journal fra klagerens egen læge af 14/9 2022:

"Diagnoser:

P02 Akut belastningsreaktion

Kontakt tekst:

Opblussen af commotiogener efter opstart på [uddannelse]. Meget hjemmeundervisning

Gør de rigtigt ting med pauser mm

Opblussen af hovedpine, træthed og tinnitus.

Det går ud over humøret - vil gerne tale med psykolog og har booket tid hos studievejlederen vedr. evt. justering af studiet/skånehensyn

plan

Fastholder gode strategier med hjernepauser mm

Ikke interesseret i kontakt til kommunal neuropsykolog

Henv. til psykolog med postcommotionelt syndrom til samtaleforløb."

Det fremgår af klagerens besked til selskabet af 4/10 2022:

"Jeg har været ved egen læge den 14. september 2022, da jeg fik en stressreaktion ved opstarte på studie. Desuden har jeg talt med min læge i juni omkring blodprøver, for at se om der er en grund til mit hoved ikke bliver bedre hurtigere. Blodprøver viste intet, så det er fortsat tid og tålmodighed.

Studiet er et fuldtidsstudie, e-læring, hvilket gør jeg ikke har transport. Dette er et håb om, at jeg kan klare studiet. Desværre har det dog været hårdere at starte end jeg på nogen måde har forventet.

Som ovenfor skrevet fik jeg en voldsom stressreaktion efter 2 dage med studie. Jeg fik hjertebanken, smerter i armene, havde meget let til gråd, har hovedpine hele tiden, min tinnitus tog til og jeg sov dårligt. Dette gjorde, at jeg nu er startet op hos en psykolog, og forsøger at hænge fast på studiet med et minimum af indsats, altså langt fra fuldtid. Jeg bruger 3-5 timer dagen, dog kun få dage har været på 5 timer og slet ikke dage i træk.

Jeg skriver alt ud på papir, lytter til forelæsninger og bruger kun pc'en til opgaveløsning, hvor jeg sidder ved den maks. en time ad gangen, oftest kun 30-45 minutter før jeg må hvile/sove.

Min indsats på studiet kan fungere pga. en fantastisk studiegruppe, som har valgt at løfte for mig i håb om, det med tiden bliver bedre. For mig er det dog ikke en holdbar situation, men jeg forsøger, fordi jeg ikke ønsker at være syg.

Mit sociale liv er stort set ikke eksisterende, jeg får ikke den motion som jeg tidligere fik, jeg har hovedpine hele tiden også om natten, det samme gælder tinnitus.

I har skrevet til mig, I mener jeg kan klare et job med mindre skærm og mindre støj end jeg havde i min praktik. Hvis jeg skal have mindre skærm, vil jeg nærmest aldrig skulle bruge en skærm, og jeres forhold til støj opleves fordomsfuldt, da der er langt mindre støj i en ... med 16-22 [personer] end i et kontorlandskab, som jeg stort set altid har arbejdet i."

Det fremgår af kommunalt notat af 10/10 2022:

"Du er sluttet på [arbejdsgiver 3] som [andet erhverv] før sommerferien. Du havde 10 lønnede [timer] med ... og 8 supplerende praktik [timer] om ugen som Du brugte de første par uger, efter at du var stoppet på [arbejdsgiver 3], til at restituere efter ophobet træthed.

Du er startet på uddannelse til ... fra september 2022. Du tager uddannelsen som e-læring, da det er mere fleksibelt i forhold til dine skånebehov. Det har været hårdt for dig at starte på uddannelsen. De dage, du er afsted fysisk på uddannelsen, er meget udtrættende for dig og du er udtrættet flere dage efter. Du har svært ved at læse og skrive i fuldt omfang pga. dine syns vanskeligheder. Du er i gang med at søge om at få bøgerne via Nota biblioteket, så bøgerne bliver læst højt.

Efter opstart af uddannelsen er der øgning af symptomer i form af bl.a. øget træthed, synsvanskeligheder, hovedpine, tinnitus m.m. Du vejledes i strategier i forhold til at håndtere situationen og håbet er, at det efterhånden vil bedres."

Det fremgår af klagerens besked til selskabet af 14/10 2022:

"Jeg undrer mig mere og mere over de skemaer om min funktionsevne nu. Som jeg kender PFAs forsikringsbetingelser, så skal min udbetaling fra jer stoppes, når jeg raskmelder mig i det offentlige, også selvom jeg ikke er rask. Det gjorde jeg den 1. september 2022, hvor min funktionsevne på nuværende tidspunkt må være lige gyldig.

Til din orientering kan jeg oplyse, at jeg siden udfyldelsen af skemaerne har haft en voldsom hovedpine, hvilket også er et af mine symptomer efter min hjernerystelse, at når jeg presses eller skal noget uforståeligt, så sker det.

Jeg vil gerne medvirke og deltage, det skal dog være rimeligt, da jeg også har mit helbred at passe på.

At jeg har raskmeldt mig er mest udtryk for, som tidligere oplyst, at jeg allerhelst vil være rask, jeg er dog også vidende om at jeg har presset min citron til det yderste her."

Det fremgår af klagerens besked til selskabet af 25/10 2022:

"Psykologen er ikke aktuel i forhold til min hjernerystelse. Min krop reagerede med en voldsom stress reaktion, da jeg startede studiet pga. gammelt stress fra før min hjernerystelse - ja kroppen gemmer.

Lige nu tror jeg på studiet om end det ikke er optimalt, men glæden ved det opvejer meget i forhold til alternativet.

Som tidligere skrevet har jeg ikke ønske om at være syg, men ønsker at blive behandlet fair. Det blev jeg ikke, da I stoppede min udbetaling, for der var jeg til nød på halv tid og kun fordi jeg var 'tilskuere' en stor del af tiden.

De seneste tre uger er, der sket klare forbedringer, og selvom det er et skrøbeligt grundlag at vurdere på, så vil et stop af mine udbetalinger fra jer være på sin plads nu. Jeg er ikke fuldt rask, bliver det måske aldrig, men mere end halv tid er min egen vurdering med rette hensyn."

Det fremgår af journal fra klagerens egen læge af 12/1 2023:

"Opblussen af commotiogener efter opstart på [uddannelse]. Meget hjemmeundervisning

Gør de rigtigt ting med pauser mm

Opblussen af hovedpine, træthed og tinnitus.

Det går ud over humøret - vil gerne tale med psykolog og har booket tid hos studievejlederen vedr. evt. justering af studiet/skånehensyn

plan

Fastholder gode strategier med hjernepauser mm

Ikke interesseret i kontakt til kommunal neuropsykolog

Henv. til psykolog med postcommotionelt syndrom til samtaleforløb."

Det fremgår af journal fra klagerens egen læge af 12/1 2023:

"Kontakt tekst:

Ønsker sygemelding da hun skal arbejde fuld tid som ...

Studiet kan ikke imødekomme reduceret tid i praktik

Oplever opblussen af velkendte symptomer med udtalt træthed, tinnitus, hovedpine og kone. besvær.

Meget ked af det i dag. Kan ikke overskue praktikken eller uddannelsen - er skuffet over at skånehensyn ikke kan imødekommes

Sygemeldes 5 uger svt. praktikperioden"

Brev til studienævn laves"

Det fremgår af journal fra klagerens egen læge af 21/2 2023:

"Kontakt tekst:

Opfølgende snak - har udmeldt sig af [uddannelse]. Magter det ikke pga. postcommotionelle symptomer.

Kommunen vil nu starte et afklaringsforløb med praktik Overvejer ...

Symptomer der er bluset op: tyngdefornemmelse i hovedet 'som en dyne', tinnitus, Hurtig udtrætning ved f.eks. pc arbejde.

Går til pilates + styrketræning

Ophørt med psykologsamtaler - var ikke glad for psykologen"

Det fra resumé af neuropsykologisk vurdering af 24/4 2023:

"[Klageren] fremstår med god gensidig kontakt. Hun har tendens til hurtig tale, og udtrættes tydeligt af samtalen.

[Klageren] har siden sin tilskadekomst deltaget i flere relevante behandlings- og træningsindsatser i form af osteopat, fysioterapeut, synstræning ved neurooptometrist, kraniosakral terapeut, zone-terapeut, Body SDS, akupunktur, neurolog, neuropsykolog (dårlig oplevelse) samt forløb ved kommunal ergoterapeut og arbejdsrehabiliterings konsulent. [Klageren] deltager fortsat i behandling ved fysioterapeut og kraniosakral terapeut, og går i samtaleforløb ved psykolog mhp. stresshåndtering. Nogle af indsatserne med en vis effekt.

Der kan ikke peges på yderligere tiltag hverken genoptræning eller behandling som vil kunne afhjælpe barriererne i nævneværdig grad, eller bedre hendes funktions- eller arbejdsevne.

Det vurderes her 2 år og 9 måneder efter tilskadekomsten, at [klagerens] vanskeligheder er stationære og skånebehovene varige. Det anbefales derfor, at [klagerens] arbejdsevne og skånebehov afklares endeligt gennem et virksomhedspraktikforløb. Det vurderes desuden at være hjælpsomt for [klagerens] emotionelle tilstand at der skabes ro og afklaring ift. hendes arbejdsmæssige situation og fremtid.

[Klageren] har selv ønsket om fremadrettet at kunne blive en del af et arbejdsfællesskab, hvor hendes bidrag kan anerkendes på lige fod med kollegaer, men hvor arbejdsrammerne er tilpasset ift. [klagerens] behov, og hun kan opnå en god balance hvor der er overskud til både familie-/fritidsliv og arbejdsliv.

Slutteligt vurderes det, at [klageren] kan profitere af samtaler ved en (neuro)psykolog i forhold til emotionel håndtering og accept af sin svære livssituation efter hjernerystelsen og den ændrede arbejdsidentitet. Dette kan eventuelt foregå sideløbende med en afklarende virksomhedspraktik."

Det fremgår af klagerens besked til egen læge af 26/5 2023:

"Man skulle jo tro det var løgn at det sker for mig igen.

Desværre er [klagerens familiemedlem] blevet indlagt på ... afdeling efter ...

Jeg er desværre meget påvirket af det i dag, dagen efter, og vil meget gerne have en henvisning til psykolog."

Ankenævnet *for* Forsikring

33.

101860

Det fremgår af specifik helbredsattest fra klagerens egen læge af 16/8 2023:

"A. Sygehistorie og igangværende behandling

- Hvad er diagnosen?
Postcommotionelt syndrom/senfølger til hjernerystelse
- Hvilken behandling er iværksat - udover at [klageren] som nævnt er tilknyttet neuro-fagligt forløb via. ... Jobcenter:
Henvisning og behandling hos fysioterapeut
Selv Træning - pilates og styrketræning - går lange ture.
- Hvordan er hendes funktionsniveau påvirket af hendes tilstand?
Funktionsniveauet er stærkt nedsat. Hurtig udtrætning, har svært ved pc arbejde mm. Oplever hurtigt stresssymptomer ved mindste belastninger af hverdagskarakter. F.eks. det at komme ud ad døren, på arbejde mm. Oplever svimmelhed og tinnitus ved anstrengelse. Lyd og lysfølsom. Tyngdefornemmelse i hovedet 'som en dyne'. Koncentrationsbesvær og hukommelsesbesvær, der påvirker hverdagen og arbejde. Øget søvnbehov. Behov for 'hjernepauser' flere gange om dagen.
- Hvad er prognosen for at genskabe funktionsniveauet fuldt ud? Det er tvivlsomt aktuelt at [klageren] indenfor de næste år bliver fuldt arbejdsdygtig.
Afklaringsforløb må vise funktionsniveau arbejds-mæssigt samt afklare skånebehov i et kommende job.
- Vurderes tilstanden for stationær - er der varige skåne behov? Ja"

Det fremgår af kommunalt notat af 4/9 2023:

"Begrundelse for uarbejdsdygtighed:

Vurderes fuldt ud uarbejdsdygtig

Det der står i vejen for at hun kan varetage et arbejde på ordinære vilkår er dit nedsatte funktionsniveau- hvor der som nævnt, er symptomer i form af bl.a. lydfølsomhed, hovedpine og træthed, hvilket ikke er foreneligt med varetagelse af krav der stilles på arbejdsmarkedet

Sagsbehandlers vurdering af forlængelse efter § 27, stk. 1:

Vurderes at være omfattet af reglerne for forlængelse af sygedagpenge iht. § 27. stk. 1 nr. 2 - behov for afklaring og at dette kan nås inden for 69 uger"

Det fremgår af journal fra psykiatrien af 11/9 2023:

"Pt. har ifm. belastningsreaktion pga. psykisk syg [familiemedlem] (har ...) har haft støttende samtaler.

Pt. bliver opmærksom på egne grænser samt har tilmeldt flere pårørendetilbud.

Pt. har profiteret godt af samtalerne.

Afsluttes i akutteamet"

Det fremgår af kommunalt notat af 13/10 2023:

"Praktik:

- Du har afprøvet 5 timer mandag, onsdag og fredag, men det viste sig at medføre øgning af dine symptomer.
- Aktuelt vurderes 4 timer og 15 minutter at kunne fungere.

Arbejdsopgaver:

- Du pakker ordrer og udskriver labels
- Du selv kan få øje på arbejdsopgaver efterhånden som du lærer praktikstedet at kende.
- Du skal være opmærksom på at variere arbejdsopgaverne, så arbejdet ikke bliver for ensidigt. Du laver nakkeøvelser undervejs"

Det fremgår af kommunalt notat af 11/8 2023:

"Arbejde/praktik:

- Uge 33 afprøver du fortsat 3 x 4,5 time
- Uge 34, 35, 36 afprøver du 4 dage a 3,5 time
- Du kan mærke, at du har øget arbejdstiden med ½ time. Du har også prøvet 4 3/4 time en dag og det fungerede slet ikke. Du kunne slet ikke hænge sammen, da du kom hjem.

Arbejdsopgaver:

- Du er begyndt at pakke ordrer
- Du har prøvet at udskrive labels - har sværere ved at huske proceduren i IT systemerne - svært at holde koncentrationen.
- Du kan mærke at du er kommet mere ind i tingene i praktikken og bedre selv kan få øje på arbejdsopgaver.
- Du skal være opmærksom på at variere arbejdsopgaverne, så arbejdet ikke bliver for ensidigt. Du laver nakkeøvelser undervejs.

Funktionsniveau:

- Bliver mere udtrættet i løbet af ugen og sover en længere lur torsdag middag (restitutionsdag).
- Sidst på ugen har du øget svimmelhed og hovedpine. Symptomerne falder lidt i løbet af weekenden.
- Du begrænser meget andre aktiviteter udover de nødvendige for at klare arbejdet.
- Du tænker at lysstofrørene på arbejde er generende. Aftalt at du afprøver kasket.

Træning/behandling:

- Du skal til at starte fysioterapi op igen (har haft ferie) og også pilates hos fysioterapeut.
- Du går meget ture og det hjælper dig."

Det fremgår af neurofaglig arbejdssevne vurdering af 8/11 2023:

"Konklusion og perspektiv:

Der er nu gået mere end 3 år siden, at du fik en hjernerystelse i forbindelse med, at du fik et surfbræt i baghovedet. Du har været igennem et langt neuro rehabiliteringsforløb, hvor du undervejs har været raskmeldt. Du har fået synstræningsforløb, som har bedret dine vanskeligheder, men du har fortsat vanskeligheder med især syns udholdenhed. Du har været igennem en række fysiske behandlinger, som har bedret dine symptomer, men som ikke har kunnet fjerne dem. Dine langvarige følgevirkninger efter hjernerystelse må nu vurderes at være varige, hvilket din læge også har vurderet.

Du har i 2021/2022 været i praktik indenfor ... tæt på din bopæl og opnåede der at komme op på at arbejde omkring 17 timer. Når du nåede op på dette timetal skyldtes det nok din store motivation for at komme i gang med at læse til [uddannelse]. Det var for højt et timetal for dig og du måtte bruge en del af sommerferien på at restituere. Set med de erfaringer vi har nu og i forhold til at skabe stabilitet, skulle timetallet nok maksimalt have ligget på omkring effektive 13-14 timer.

Du har ikke kunnet klare et fuldt studie, selvom det var med e læring og med få fremmøde dage. Studiedagene med meget skærmarbejde var krævende for dig og du måtte dele arbejdet op i mange små bidder for at komme igennem stoffet/opgaverne, selvom du havde mulighed for forskellige hjælpeforanstaltninger. Dagene med fysisk undervisning var svære at komme igennem og du måtte restituere flere dage efter. Især praktikken, hvor du over nogle uger skulle være flere hele dage ugentlig i praktik på en ..., kunne du ikke magte og du valgte at afslutte studiet.

I den seneste praktik har arbejdsopgaverne været simple og praktiske (med små krav til skærm brug). Selvom du holder pauser, bliver du alligevel udtrættet og får øgede symptomer, når arbejdstiden kommer over effektive omkring 10-11 timer. Her har du i modsætningen til praktikken på [arbejdsgiver 3] og under studiet haft transport (2 x 25 min), som også tager noget energi, selvom du kører udenfor myldretiden.

Dit forløb har vist, at din arbejdsevne er nedsat bredt på arbejdsmarkedet, idet du såvel indenfor mere administrative (skærm) opgaver, indenfor mere socialt/relationelt arbejde og indenfor simple, (fysisk lette) praktiske arbejdsopgaver har haft en nedsat arbejdsevne. Din helbredsmæssige tilstand må nu vurderes at være stationær. Din vanskeligheder er forsøgt afhjulpet med relevant rådgivning, træning og hjælpemidler, uden at det har kunnet afhjælpe dine vanskeligheder i fuldt omfang. Andre hjælpeforanstaltninger så som personlig assistance og lignende vurderes ikke relevante.

Tilrettelæggelsen af arbejdet/Skånehensyn:

Nedsat arbejdstid gerne med restitutionsdage imellem. Effektivarbejdstid på imellem 10-14 timer ugentlig afhængig af transport og arbejdsopgaver.

Maks ½ times kørsel hver vej - det skal være udenfor myldretiden og gerne med lidt fleksibel mødetid. Transport med tog vil være at foretrække. Kort transport (gå/cykle) fungerer bedst

Ikke fysisk tungt arbejde

Varierede arbejdsopgaver og arbejdsstillinger

Undgå mange bevægelser op og ned med hovedet

Begrænset arbejde med nakken bøjet nedad

Begrænset skærmarbejde helst ku. 30 minutter og maksimalt 45 minutter

Roligt arbejdstempo med begrænset tidspres

Mulighed for pauser (2 x 20 min).

Behagelig belysning

Begrænset motorstøj og musik

Multitasking kun kortvarigt"

Det fremgår af lægeattest til rehabiliteringsteamet fra klagerens egen læge af 6/12 2023:

"Hvordan er hendes funktionsniveau påvirket af hendes tilstand:

Funktionsniveauet er stærkt nedsat. Oplever hurtig udtrætning har svært ved pc arbejde og svært ved at deltage i sociale arrangementer.

Oplever svimmelhed og tinnitus ved anstrengelse. Lyd og lysfølsom.
Tyngdefornemmelse i hovedet/Hovedpine og nakkesmerter i perioder.
Koncentrationsbesvær og hukommelsesbesvær, der påvirker hverdagen og arbejde. Øget søvnbehov. Behov for 'hjernepauser' flere gange om dagen.

Prognosen

Det skønnes at [klageren] indenfor de næste år ikke bliver fuldt arbejdsdygtig. Neuropsykolog har oplyst [klageren] at det kan tage 5-10 år at komme sig over en hjernerystelse.

[Klageren] oplyser at hun er i jobtræningsforløb og magter at arbejde 12 timer per uge uden transport eller 15 timer inkl. transport. [Klageren] håber på et arbejde med få timer per uge som ovenfor - helst noget med mennesker eller f.eks. ... Jobtræningsforløbet må afklare hvad [klageren] er i stand til at arbejde med.

Tilstanden vurderes for stationær med varige skåne behov.

...

2.4 Lægens kommentarer til patientens opfattelse af eget helbred

[Klageren] er realistisk omkring hvorledes helbredsproblemerne påvirker funktionsevnen og dermed job."

Det fremgår af klagerens besked til kommunen af 13/12 2023:

"Da jeg fik læst teksten igen undrer det mig at det hedder 12-14 effektive timer, da jeg i praktiken havde det bedst ved 12-12,5 timer om ugen inkl. 2x20 minutters pauser pr dag."

Det fremgår af klagerens besked til egen læge af 14/12 2023:

"Du lavede i foråret til en psykolog, som vi talte kort om i sidste. Jeg har brug for en ny, tror jeg. Alt dette med fleksjob, følelsen af ny identitet, min [familiemedlems] manglende/længe ventet behandling af ... slider på mig, så jeg vil meget gerne have en ny henvisning."

Det fremgår af kommunens svar til klagerens af 18/12 2023:

"Det er helt normalt, at en arbejdstid angives indenfor et tidsrum, som i dit tilfælde er angivet mellem 10-14 timer.

... skriver i sin mail til dig, at I efter din første praktik som ... sammen var enige om, at en passende arbejdstid med den type opgaver OG med kort transport ville ligge omkring 13-14 timer. I rapporten skriver hun om den sidste praktik, at den viste en effektiv arbejdstid på omkring 10-11 timer ugentlig, når du samtidig havde transport udenfor myldretiden på samlet 50 minutter pr. dag.

Det er derfor rigtigt af ... at angive et tidsrum mellem 10-14 timer, og jeg tænker, at der er god harmoni mellem ... tidsrum, og at du fortæller, at du har det bedst med 12 timer ind 2 pauser af 20 minutter.

Det vil være helt naturligt, at du på mødet med Det rehabiliterende Team, fortæller dem, at du har det bedst med 12 timer incl. 2 pauser på 20 minutter."

Det fremgår af afsluttende status fra hjerneskadecenteret af 5/1 2024:

"På baggrund af langvarige følger efter hjernerystelse, pådraget d. 09.07.2020, har [klageren] i perioden 22.09.2023 27.11.2023 gået i et selvfinansieret forløb på Center for Hjerneskade bestående af 6 individuelle samtaler med neuropsykolog.

Formålet med forløbet har bl.a. været at bidrage til emotionel håndtering og accept af den ændrede livssituation efter hjernerystelsen i 2020, herunder den ændrede (arbejds)identitet.

Ved opstart af forløbet var [klageren] i virksomhedspraktik mhp. afklaring af arbejdsevnen. Det blev tydeligt, at [klageren] arbejdede effektivt, efter bedste evne og var god til at presse sig selv. Dette bevirkede imidlertid bl.a., at det syntes vanskeligt for [klageren] at få implementeret brugbare og relevante skånehensyn fx pausestrategier i løbet af (arbejds)dagen ift. at forebygge markant øget udtrætning og generel symptomforværring.

I forløbet på Center for Hjerneskade lykkedes det imidlertid [klageren] at ændre pausestrukturen også i virksomhedspraktikken således at hun gik fra at holde korte 5 min. pauser til at holde pauser af 20- 25 min. varighed, hvilket havde en betydelig effekt for hende.

Neuropsykolog

Der har i de individuelle samtaler med neuropsykolog bl.a. været fokus på dels psykoedukation og energiforvaltning og dels erkendelse og accept af den ændrede livssituation og (arbejds)identitet. [Klageren] har arbejdet godt og seriøst med de forskellige temaer, både i og mellem sessionerne.

Det vurderes, at [klageren] har profiteret godt af forløbet. Hun beskriver at have fået en bedre forståelse for, og indsigt i, sine postcommotionele gener og disses betydelige indvirkning på funktionsniveauet i dagligdagen, som aktuelt ses markant nedsat sammenlignet med før ulykken i 2020. Hun har fået en øget bevidsthed om sine fortsatte ressourcer og barrierer, så hun bedre kan navigere i hverdagen og benytte relevante kompensationsstrategier ved behov med henblik på i videst muligt omfang at undgå kontinuerlig overbelastning med symptomforværring og yderligere nedsat funktionsniveau til følge. Dette er imidlertid en fortsat udfordring og et opmærksomhedspunkt for [klageren], da hun altid har været i stand til, og orienteret i mod, at yde sit bedste i alle sammenhænge grundet en meget stærk arbejdsidentitet og moral.

[Klageren] øver sig således fortsat i at sige til og fra, at fastholde de løbende pauser og sænke krav og forventninger til sig selv, så der i højere grad kommer overensstemmelse mellem de faktiske ressourcer, og hvad hun forventer af sig selv. Målet er således, at [klageren] over tid vil opnå et øget overskud og mere stabilt og forudsigeligt funktionsniveau i hverdagen samt i højere grad kunne leve i overensstemmelse med sine værdier.

[Klageren] arbejdsevne er i 2023 blevet belyst og afklaret i en formel virksomhedspraktik i kommunalt regi, og der afventer aktuelt afgørelse ift. fleksvilkår.

Det vurderes, at [klagerens] generelle funktionsniveau, herunder arbejdsmæssige formåen, er varigt og betydeligt nedsat grundet hovedtraumet i 2020 medførende hjernerystelse. [Klagerens] aktuelle og fortsatte gener vurderes i overensstemmelse med langvarige følger efter hjernerystelsen."

Ankenævnet *for* Forsikring

39.

101860

Det fremgår af rehabiliteringsteamets indstilling af 17/1 2024:

"Begrundelse for afgørelsen

I helbredsattest fra praktiserende læge, jf. LÆ265, har vi forholdt os til, at du er diagnosticeret med Post Commotionelt Syndrom svarende til senfølger til hjernerystelse.

Vi har hertil lagt vægt på, at dit funktionsniveau vurderes betydeligt nedsat, idet du symptom-mæssigt er udfordret ift. skærmarbejde, deltagelse i sociale arrangementer, er lyd- og lyssensibel, har nedsat koncentration og hukommelsesbesvær samt svimmelhed og tinnitus der opstår ved anstrengelse. Herudover har du symptomer i form af tyngdefornemmelse i hovedet, hovedpine og i perioder også nakkesmerter, der samlet set påvirker dig med hensyn til arbejde og dagligdag, da du hurtigere udtrættes til sammenligning med andre og har behov for pauser op til flere gange i løbet af en dag.

Ydermere har vi lagt særlig vægt på, at behandlingsmulighederne if. læge er udtømt og tilstanden stationær med behov for varige skånehensyn.

I den neurofaglige udtalelse har vi lagt vægt på, at du har svært ved at multitask og at være i støjende omgivelser, ligesom din synsudholdenhed vurderes nedsat. Eksempelvis betyder sidstnævnte, at du ikke kan arbejde ved skærm i mere end 30-45 minutter samlet set på en arbejdsdag. Der-til kommer, at du også kognitivt påvirkes ved for stor belastning. Oplysninger der tillige underbygges i Læ265 fra praktiserende læge.

Endvidere har vi forholdt os til den neurofaglige arbejdssevneevaluering med særlig fokus på din præstation i seneste praktikperiode, hvor arbejdsopgaverne har været simple og mere praktisk orienteret med langt færre krav til skærmarbejde.

Vi har hertil lagt vægt på, at du for nuværende kan præstere at arbejde mellem 10-14 Uu. og med en effektiv arbejdstid svarende til 100%. Det konkrete timetal skønnes i dit tilfælde afhængig af faktorer som transporttid og arbejdsopgaver, hvorfor du for optimal arbejdstid anbefales følgende skånehensyn:

- Maksimalt en ½ times kørsel til- og fra arbejde og fleksibilitet i mødetid, så du kan køre uden for myldretiden. (Transport med det offentlige vil dog være at foretrække).
- Ikke fysisk tungt arbejde.
- Varierede arbejdsopgaver.
- Vekslede arbejdsstillinger.
- Undgå for mange bevægelser op og ned med hovedet. Begrænset arbejde med nakken bøjet nedad.
- Begrænset skærmtid til omkring 30 min. og maksimalt 45 min. pr. arbejdsdag.
- Roligt arbejdstempo med begrænset tidspres.
- Mulighed for pauser à 2 x 20 min pr. dag.
- Justeret belysning.
- Begrænset motorstøj og musik.
- Begrænset krav til opgaver der kræver, at du skal kunne multitask.

Det er vores vurdering, at praktikken har været retvisende og repræsentativ, både hvad angår dine skånehensyn, der er blevet taget hensyn til, og hvad angår funktioner, du vil kunne varetage på det brede arbejdsmarked.

Sammenfattende finder vi det dokumenteret, at du som følge af dit funktionstab har varige og væsentlige begrænsninger i din arbejdssevne. Dette i et omfang hvor vi ikke anser det for realistisk, at der vil kunne kompenseres for dine begrænsninger og varige skånehensyn i beskæftigelse på

Ankenævnet for Forsikring

41.

101860

ordinære vilkår. Ej heller med støtte som eksempelvis personlig assistance eller andre af de handicapkompenserende ordninger.

Selv om vi aktuelt ikke kan udelukke, at din arbejdsevne vil kunne udvikles ud over, hvad der er beskrevet i ovenfor nævnte, skønner vi, at du med dit funktionstab er berettiget til hjælp efter de Sociale kapitler i loven og efter Beskæftigelseslovgivningen på området i øvrigt.

Vi gør derfor opmærksom på, at der i opfølgningen med dig vil være fokus på muligheden for progression i timetallet, da senfølger i sig selv ikke udelukker, at der på sigt kan ske udvikling i din arbejdsevne."

Det fremgår af kommunens afgørelse om visitering til fleksjob af 7/2 2024:

"Vi har afgjort, at du er berettiget til fleksjob med virkning fra den 7. februar 2024. Afgørelsen er truffet på baggrund af rehabiliteringsteamets indstilling efter mødet den 17. januar 2024.

Begrundelse for afgørelsen

Vi vurderer, at du har varige og væsentlige begrænsninger i din arbejdsevne, og at du ikke vil kunne fastholde eller opnå beskæftigelse på normale vilkår på arbejdsmarkedet. Vi vurderer, at din aktuelle arbejdsevne er begrænset til en arbejdstid på 10 til 14 timer om ugen. Derfor mener vi, at det giver mening at tilbyde dig et fleksjob, hvor du får mulighed på sigt at øge den effektive arbejdstid."

Det fremgår af kommunens brev af 4/3 2024:

"Vi har afgjort, at du i perioden fra mandag d. 4. marts 2024 til og med fredag d. 3. marts 2028 kan ansættes i midlertidigt fleksjob som ... hos [arbejdsgiver 5].

Beskrivelse af fleksjobbet

Behandling/kontrol og opfølgning af nyttegninger, ændringer, skadesanmeldelser.

Administrative opgaver for kunderne vedr. fx ny tilmeldinger. Mødeforberedelse samt opfølgning på møderne.

...

Begrundelse for afgørelsen

Vi har godkendt denne ansættelse i midlertidigt fleksjob, fordi vi vurderer, at du med en ansættelse på 12 timer udnytter din arbejdsevne bedst muligt. Vi lægger i den forbindelse vægt på at."

Det fremgår af journal fra klagerens egen læge af 7/3 2024:

"Opringning fra ... overlæge på akutlf.

[Klageren] er ved dem som pårørende og ikke patient, men fik det dårligt.

Hun har smerter i brystet/øvre mave.

Ingen udstråling.

BT 164/111 p 80

Lægerne på ... akfd. vurderer, at der ikke er behov for hun kommer akut på skadestuen, men at hun bør tilses i dag.

EKG mm

De vurderer, det formentlig er epigastriet/mavesyre, da [klageren] er meget belastet på nuværende tidspunkt."

Det fremgår af forsikringsbetingelserne for PFA Erhvervsevne:

"6. Særlige pensionsvilkår for PFA Erhvervsevne inden for erhvervet

6.1. Løbende udbetaling af erhvervsevneforsikring og indbetalingssikring

PFA Pension udbetaler løbende erhvervsevneforsikring og yder indbetalingssikring, hvis den forsikrede uafbrudt i mindst 3 måneder (karensperioden) har nedsat erhvervsevne i dækningsberettiget grad som følge af sygdom eller ulykkestilfælde.

6.1.1. Definition af erhvervsevnenedsættelsen

6.1.1.1. Nedsættelse i dækningsberettiget grad

6.1.1.1.1. Generelt om nedsættelse

Erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettiget grad, hvis PFA Pension vurderer, at den forsikredes evne til at udføre arbejde ud fra en helbredsmæssig vurdering (herefter betegnet 'Helbredsmæssig erhvervsevne') er nedsat med mindst 50 procent, og at den forsikredes indtjening (herefter også betegnet 'Økonomisk erhvervsevne') er nedsat med mindst 10 procent.

6.1.1.1.2. Den Helbredsmæssige erhvervsevne

Den Helbredsmæssige erhvervsevne er nedsat med mindst 50 procent, når den forsikrede – efter PFA Pensions skøn – ikke længere er i stand til at arbejde mere end 50 procent af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer. Bedømmelsen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til den forsikredes helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse.

Den Helbredsmæssige erhvervsevne vurderes i forhold til ethvert erhverv. Indtil den Helbredsmæssige erhvervsevne er stationær, kan PFA Pension dog vurdere den i forhold til det erhverv, som den forsikrede hidtil har arbejdet inden for.

For rådgivende indehavere, partnere, directors og managers gælder det dog, at den Helbredsmæssige erhvervsevne vurderes i forhold til det job, som den forsikrede hidtil har arbejdet inden for. Det hidtidige job er ansættelse i [klagerens tidligere arbejdsgiver] som rådgivende indehavere, partner, director eller manager.

6.1.1.1.3. Den Økonomiske erhvervsevne

Nedgangen i den Økonomiske erhvervsevne (indtjeningsnedsættelsen) beregnes som forskellen mellem den forsikredes hidtidige dækningsgivende løn ekskl. obligatoriske pensionsbidrag og efter fradrag af arbejdsmarkedsbidrag, og den forsikredes resterende Økonomiske erhvervsevne. Ved den resterende Økonomiske erhvervsevne forstås den forsikredes faktiske indtjening på anmeldelsestidspunktet, inklusive eventuelle sociale og andre offentlige indtægtskompenserende ydelser og tilskud, samt udbetalinger fra andre forsikringer som følge af eksempelvis arbejdsskade eller nedsat erhvervsevne, men ekskl. eventuelle obligatoriske pensionsbidrag, og efter fradrag af arbejdsmarkedsbidrag.

6.1.1.3. Omskoling/uddannelse/revalidering

Hvis PFA Pension skønner, at den forsikrede er egnet til omskoling, uddannelse eller revalidering, anses erhvervsevnen ikke for at være nedsat."

Det fremgår af forsikringsbetingelserne for PFA Privat Plus gældende fra 1/12 2022:

"5. Særlige pensionsvilkår for PFA Erhvervsevne

5.1. Løbende udbetaling af erhvervsevneforsikring og indbetalingssikring

PFA Pension udbetaler løbende erhvervsevneforsikring og yder indbetalingssikring, hvis den forsikrede uafbrudt i mindst 3 måneder (karensperioden) har nedsat erhvervsevnen i dækningsberettiget grad som følge af sygdom eller ulykkestilfælde.

5.1.1. Definition af erhvervsevnenedsættelsen

5.1.1.1. Nedsættelse i dækningsberettiget grad

Erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettiget grad, hvis PFA Pension vurderer, at den forsikredes evne til at udføre arbejde ud fra en helbredsmæssig vurdering er nedsat til en tredjedel eller derunder, og den forsikrede ikke længere er i stand til at tjene mere end en tredjedel af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder. Ved lignende uddannelse forstås uddannelser på lignende niveau og inden for samme overordnede uddannelsesmæssige område, som forsikredes.

Bedømmelsen af erhvervsevnen sker under hensyn til den forsikredes helbredstilstand, uddannelse og tidligere og nuværende beskæftigelse. Der er således tale om en generel og ikke en individuel målestok, idet den forsikredes erhvervsevne vurderes i forhold til alle erhverv.

Den forsikrede har ikke ret til løbende erhvervsevneforsikring og indbetalingssikring under ansættelse i en stilling, der finansieres helt eller delvist af det offentlige som følge af nedsat erhvervsevne, medmindre erhvervsevnen er nedsat til en tredjedel eller mindre af den fulde erhvervsevne, og den forsikredes indtjening (summen af arbejdsindtægt og eventuelle sociale og andre offentlige ydelser og tilskud) er nedsat til en tredjedel eller mindre af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder."

Nævnet udtaler:

Klagerens pensionsordning (PFA Erhvervsevne) giver ret til udbetaling og præmiefritagelse, hvis klagerens helbredsmæssige erhvervsevne bliver nedsat med mindst 50 procent, og klagerens indtjening bliver nedsat med mindst 10 procent inden den 1/12 2022. Der gælder en karensperiode på 3 måneder. Den 1/12 2022 har klageren videreført ordningen privat (PFA Privat Plus), som giver ret til udbetaling og præmiefritagelse, hvis erhvervsevnen nedsættes til en tredjedel eller derunder.

Klageren fik en hjernerystelse den 9/7 2020 og var fuldtidssygemeldt fra 10/7 2020 til 15/9 2020. Klageren arbejdede herefter deltid. Den 11/10 2020 anmeldte klageren erhvervsevnetab. Klageren blev opsagt pr. 31/5 2021. Fra 31/1 2022 til 2/7 2022 var klageren i virksomhedspræk-

tik kombineret med lønnede timer. Klageren raskmeldte sig i kommunalt regi, idet hun skulle starte på en uddannelse den 1/9 2022. Den 12/1 2023 stoppede klageren uddannelsen og sygemeldte sig. Den 7/2 2024 blev klageren visiteret til fleksjob med 10-14 timer om ugen. Den 4/3 2024 blev klageren ansat i fleksjob med 12 timer om ugen. Den 1/7 2024 blev klageren ansat i et andet fleksjob med 7,5 time om ugen.

Selskabet har udbetalt midlertidige ydelser og ydet præmiefritagelse fra 1/11 2020 til 1/9 2022, hvor selskabet har stoppet ydelserne med henvisning til, at klagerens generelle erhvervsevne ikke er nedsat med halvdelen. Selskabet har afvist yderligere dækning, idet klagerens generelle erhvervsevne ikke har været nedsat med halvdelen fra 1/9 2022 til 30/11 2022 eller nedsat med to tredjedele fra 1/12 2022.

Klageren ønsker anerkendelse af, at erhvervsevnen har været nedsat i dækningsberettigende grad siden 1/9 2022, og at hun dermed er berettiget udbetaling og præmiefritagelse under ordningen PFA Erhvervsevne. Subsidiært ønsker klageren, at hun efter 1/12 2022 er berettiget til udbetaling og præmiefritagelse, idet erhvervsevnen er nedsat med mindst 2/3.

Klageren har anført, at hun har fysiske og kognitive gener, og at hun kontinuerligt har gået til læge med gener efter hjernerystelsen. Klageren har anført, at hun intet tidspunkt har arbejdet over 17 timer om ugen i praktikforløbene. Klageren har anført, at hun var nødt til at raskmelde sig i kommunalt regi ved opstarten af uddannelsen i september 2022, at hun gennemførte det første halve år via fjernstudie med en ugentlig studietid på 13-15 timer, og at hun maksimalt arbejdede én time, inden hvile var nødvendigt. Klageren har anført, at der er lægelige og kommunal dokumentation for, at hun oplevede gener efter hjernerystelsen under uddannelsen, og at hun ikke var egnet til omskoling, da hun på ingen måde studerende på fuld tid. Det forhold – at hun i en periode har haft en urealistisk forventning om egen helbredelse og funktionsniveau – bør ikke fritage selskabet for dækning. Klageren har anført, at der er tale om et sammenhængende sygeforløb.

Selskabet har anført, at klageren pr. 1/9 2022 raskmeldte sig til kommunen, da hun påbegyndte en uddannelse på fuld tid, hvilket skal sidestilles med varetagelse af et arbejde på fuld tid, jf. forsikringsbetingelsernes punkt 6.1.1.3, hvor det fremgår, at erhvervsevnen ikke kan anses for nedsat, såfremt klagerens er egnet til omskoling, uddannelse eller revalidering. Selskabet har anført, at klageren inden raskmeldingen oplevede en forbedring af helbredstilstanden, og at klageren i en periode inden uddannelsesstart arbejdede 20 timer om ugen. Selskabet har bestridt, at klagerens øgede timeantal og raskmelding alene kan tilskrives klagerens urealistiske forventning om eget helbreds- og funktionsniveau. Selskabet har oplyst, at klageren den 25/10 2022 skrev "de seneste tre uger er, der sket klare forbedringer, og selvom det er et skrøbeligt grundlag at vurdere på, så vil et stop af mine udbetalinger fra jer være på sin plads nu. Jeg er ikke fuldt rask, bliver det måske aldrig, men mere end halv tid er min egen vurdering med rette hensyn".

Selskabet har anført, at der ikke er dokumentation for, at sygdommeldingen i januar 2023 skyldes en helbredsmæssig forværring. Sygemelding skyldtes primært, at klageren under uddannelsen skulle i praktik, hvor hendes skånehensyn ikke kunne tilgodeses. Selskabet har anført, at klageren fra maj-november 2023 var i et praktikforløb, hvor hun arbejdede mere end 14 timer om ugen med 100% effektivitet. Selskabet har anført, at klageren i samme periode som tilkendelsen af fleksjob havde en række sociale belastninger som følge af et familiemedlems længerevarende psykiske sygeforløb, som selskabet vurderer, har haft en ikke ubetydelig indflydelse på klagerens tilstand.

Det fremgår af specifik helbredsattest fra klagerens egen læge af 6/1 2021, at "det forventes, at pt er raskmeldt om ca. 6 mdr. Det tværfaglige forløb ... har positiv effekt, og det forventes, at pt vender fuldt tilbage til arbejdsmarkedet. ... Hun er godt på vej tilbage til normalt funktionsniveau efter hjernerystelsen, men det tager tid. Har brug for fortsat aflastning og behandling".

Det fremgår af røntgensvar af 18/1 2021, at "normale alderssvarende intrakranielle forhold. Ej påvist traumefølge. DVA i venstre cerebellum".

Det fremgår af journal fra neurolog af 18/2 2021, at klageren "har fået en forværring af sine symptomer de seneste dage. Det viser sig, at pt er blevet fyret for en uge siden. Det er foregået på en meget ubehagelig måde. Pt tror, hun er blevet fyret pga. sin nuværende sygemelding. ... Jeg er ikke så bekymret for hovedtraumet. Der aftales ny tid her om 2 måneder".

Det fremgår af journal fra egen læge af 7/4 2021, at "er fritstillet på job d. 10/2 2021 - det har forværret symptomer. Er nu SM på fuldtid. Når pt skal tilbage på arbejdsmarkedet, da skal hun starte på nedsat tid".

Det fremgår af journal fra neurolog af 22/4 2021, at "jeg opfatter pt.s symptomer som en kombination af følger efter hjernerystelsen samt den ubehagelige fyringsproces. Jeg har anbefalet pt at tale med egen læge om evt. psykologisk støtte".

Det fremgår af journal fra egen læge af 25/11 2021, at "kommer mhp. råd om hun er klar til at starte studie på [uddannelse]. Commotio cerebri i juli 2020. Fortsat en del gener. Gener i form af træthed, hvis pt er sammen med flere mennesker. Får hovedpine og koncentrationsbesvær og svært ved at holde fokus. Oplever påvirket samsyn. Afsluttet hos neurolog. Afsluttet neuropsykolog ... Afsluttet hos neurooptometrist akt 21 - og skal selv træne derfra dagligt. Denne skønner at det kan tage et helt år før det er rettet op. Afsluttet hos osteopaten med kranio-sakral terapi og osteropati. ... På sygedagpenge aktuelt. I praktikophold 20 timer ugentligt hvor hun følger en ... Jeg synes hun må overveje om den træthed, hun har aktuelt, kan være i vejen for en god studiestart, og om hun evt. skulle skyde studiestarten til efter sommerferien. Det er svært at svare på, hvad der er bedst. Hun er meget motiveret og start kan også give god energi".

Det fremgår af afsluttende notat fra neurooptometrist af 29/11 2021, at klagerens "synsfærdighed, samsyn og øjenfinmotoriske bevægelser er forbedrede, men at der også er plads til yderligere forbedring. Da [klageren] imidlertid er igennem højeste niveau af øvelser i forhold til samsynet, og har gode øvelser at arbejde videre med, både i forhold til samsyn og øjenfinmoto-

Ankenævnet for Forsikring

47.

101860

riske bevægelser, er det min vurdering, at [klageren] kan fortsætte med træningen hjemme på egen hånd, og at forløbet hos os nu kan afsluttes".

Det fremgår af journal af 16/2 2022, at "er nu i et praktikjob på [arbejdsgiver 3] 10 t/uge + 7 timer i praktik, i alt 17 timer/uge".

Det fremgår af journal af 17/3 2022, at "nu mere afspændt og fri. Kan virkelig mærke det hjælper med en kombination af beh og kropsbevidsthed og at koordinationen skal øves. Det fungerer for pt. Pt har tidligere gået i en længere forløb hos osteopal, og er overrasket over, hvor meget pt kan mærke i nakken nu igen. Det hjalp den gang, men har manglet, at vide, hvordan effekten kunne være mere holdbar. f.eks. med kropsbalance, bevægelsesmønstre, kompensationer, koordination ...".

Det fremgår af kommunalt notat af 19/5 2022, at "pr. 1. februar startede du i virksomhedspraktik på [arbejdsgiver 3] 20 timer om ugen ... Du blev ramt af corona i februar, som tog hårdt på dig træthedsmæssigt, og medførte at der gik lidt tid før du kom op på de 20 timer igen. Du udbygger arbejdstiden med yderligere 2 timer fredage, her de sidste par uger inden [arbejdsgiver 3] holder sommerferie".

Det fremgår af journal fra egen læge af 14/9 2022: "P02 Akut belastningsreaktion. ... Opblussen af commotiogener efter opstart på [uddannelse]. Meget hjemmeundervisning. Gør de rigtigt ting med pauser mm. Opblussen af hovedpine, træthed og tinnitus. Det går ud over humøret - vil gerne tale med psykolog og har booket tid hos studievejlederen vedr. evt. justering af studiet/skånehensyn".

Det fremgår af kommunalt notat af 10/10 2022, at "du er sluttet på [arbejdsgiver 3] som [andet erhverv] før sommerferien. Du havde 10 lønnede [timer] med ... og 8 supplerende praktik [timer] om ugen som ... Du brugte de første par uger, efter at du var stoppet på [arbejdsgiver 3], til at restituere efter ophobet træthed. Du er startet på uddannelse ... fra september 2022. Du tager uddannelsen som e-læring, da det er mere fleksibelt i forhold til dine skånebehov. Det har været hårdt for dig at starte på uddannelsen. De dage, du er afsted fysisk på uddannelsen, er

meget udtrættende for dig og du er udtrættet flere dage efter. Du har svært ved at læse og skrive i fuldt omfang pga. dine synsvanskeligheder. Du er i gang med at søge om at få bøgerne via Nota biblioteket, så bøgerne bliver læst højt. Efter opstart af uddannelsen er der øgning af symptomer i form af bl.a. øget træthed, synsvanskeligheder, hovedpine, tinnitus m.m."

Det fremgår af klagerens besked til selskabet af 25/10 2022, at "psykologen er ikke aktuel i forhold til min hjernerystelse. Min krop reagerede med en voldsom stressreaktion, da jeg startede studiet pga. gammelt stress fra før min hjernerystelse – ja kroppen gemmer. Lige nu tror jeg på studiet om end det ikke er optimalt, men glæden ved det opvejer meget i forhold til alternativet. Som tidligere skrevet har jeg ikke ønske om at være syg, men ønsker at blive behandlet fair. Det blev jeg ikke, da I stoppede min udbetaling, for der var jeg til nød på halv tid og kun fordi jeg var 'tilskuere' en stor del af tiden. De seneste tre uger er der sket klare forbedringer, og selvom det er et skrøbeligt grundlag at vurdere på, så vil et stop af mine udbetalinger fra jer være på sin plads nu. Jeg er ikke fuldt rask, bliver det måske aldrig, men mere end halv tid er min egen vurdering med rette hensyn".

Det fremgår af journal fra egen læge af 12/1 2023, at "det går ud over humøret - vil gerne tale med psykolog og har booket tid hos studievejlederen vedr. evt. justering af studiet/skånehensyn. ... Henv. til psykolog med postcommotionelt syndrom til samtaleforløb".

Det fremgår af journal fra egen læge af 12/1 2023, at klageren "ønsker sygemelding da hun skal arbejde fuld tid som ... Studiet kan ikke imødekomme reduceret tid i praktik. Oplever opblussen af velkendte symptomer med udtalt træthed, tinnitus, hovedpine og kone. besvær. Meget ked af det i dag. Kan ikke overskue praktikken eller uddannelsen – er skuffet over at skånehensyn ikke kan imødekommes. Sygemeldes 5 uger svt. praktikperioden".

Det fremgår af journal fra egen læge af 21/2 2023, at "ophørt med psykologsamtaler - var ikke glad for psykologen".

Ankenævnet for Forsikring

49.

101860

Det fremgår fra resumé af neuropsykologisk vurdering af 24/4 2023, at "der kan ikke peges på yderligere tiltag hverken genoptræning eller behandling som vil kunne afhjælpe barriererne i nævneværdig grad, eller bedre hendes funktions- eller arbejdssevne. Det vurderes her 2 år og 9 måneder efter tilskadekomsten, at [klagerens] vanskeligheder er stationære og skånebehovene varige".

Det fremgår af klagerens besked til egen læge af 26/5 2023, at "desværre er [klagerens familiemedlem] blevet indlagt ... Jeg er desværre meget påvirket af det i dag, dagen efter, og vil meget gerne have en henvisning til psykolog".

Det fremgår af specifik helbredsattest fra klagerens egen læge af 16/8 2023, at "funktionsniveauet er stærkt nedsat. Hurtig udtrætning, har svært ved pc arbejde mm. Oplever hurtigt stresssymptomer ved mindste belastninger af hverdagskarakter. F.eks. det at komme ud ad døren, på arbejde mm. Oplever svimmelhed og tinnitus ved anstrengelse. Lyd og lysfølsom. Tyngdefornemmelse i hovedet 'som en dyne'. Koncentrationsbesvær og hukommelsesbesvær, der påvirker hverdagen og arbejde. Øget søvnbehov. Behov for 'hjernepauser' flere gange om dagen".

Det fremgår af kommunalt notat af 11/8 2023: "arbejde/praktik: Uge 33 afprøver du fortsat 3x4,5 time. Uge 34, 35, 36 afprøver du 4 dage a 3,5 time. Du kan mærke, at du har øget arbejdstiden med ½ time. Du har også prøvet 4 3/4 time en dag og det fungerede slet ikke. Du kunne slet ikke hænge sammen, da du kom hjem. ... Funktionsniveau: Bliver mere udtrættet i løbet af ugen og sover en længere lur torsdag middag (restitutionsdag). Sidst på ugen har du øget svimmelhed og hovedpine. Symptomerne falder lidt i løbet af weekenden. Du begrænser meget andre aktiviteter udover de nødvendige for at klare arbejdet. Du tænker at lysstofrørene på arbejde er generende. Aftalt at du afprøver kasket".

Det fremgår af neurofaglig arbejdssevne vurdering af 8/11 2023, at "dit forløb har vist, at din arbejdssevne er nedsat bredt på arbejdsmarkedet, idet du såvel indenfor mere administrative (skærm) opgaver, indenfor mere socialt/relationelt arbejde og indenfor simple, (fysisk lette)

praktiske arbejdsopgaver har haft en nedsat arbejdsevne. Din helbredsæssige tilstand må nu vurderes at være stationær. Din vanskeligheder er forsøgt afhjulpet med relevant rådgivning, træning og hjælpemidler, uden at det har kunnet afhjælpe dine vanskeligheder i fuldt omfang. Andre hjælpeforanstaltninger så som personlig assistance og lignende vurderes ikke relevant. Tilrettelæggelsen af arbejdet/skånehensyn: Nedsat arbejdstid gerne med restitutionsdage imellem. Effektivarbejdstid på imellem 10-14 timer ugentlig afhængig af transport og arbejdsopgaver. Maks ½ times kørsel hver vej - det skal være udenfor myldretiden og gerne med lidt fleksibel mødetid. Transport med tog vil være at foretrække. Kort transport (gå/cykle) fungerer bedst. Ikke fysisk tungt arbejde. Varierede arbejdsopgaver og arbejdsstillinger. Undgå mange bevægelser op og ned med hovedet. Begrænset arbejde med nakken bøjet nedad. Begrænset skærmarbejde helst ku. 30 minutter og maksimalt 45 minutter. Roligt arbejdstempo med begrænset tidspres. Mulighed for pauser (2 x 20 min). Behagelig belysning. Begrænset motorstøj og musik. Multitasking kun kortvarigt".

Det fremgår af lægeattest af 6/12 2023, at "det skønnes at [klageren] indenfor de næste år ikke bliver fuldt arbejdsdygtig. Neuropsykolog har oplyst [klageren] at det kan tage 5-10 år at komme sig over en hjernerystelse. [Klageren] oplyser at hun er i jobtræningsforløb og magter at arbejde 12 timer per uge uden transport eller 15 timer inkl. transport. [Klageren] håber på et arbejde med få timer per uge som ovenfor - helst noget med mennesker eller f.eks. ... Jobtræningsforløbet må afklare hvad [klageren] er i stand til at arbejde med. Tilstanden vurderes for stationær med varige skåne behov".

Det fremgår af afsluttende status fra hjerneskadecenteret af 5/1 2024, at "[klagerens] generelle funktionsniveau, herunder arbejdsmæssige formåen, er varigt og betydeligt nedsat grundet hovedtraumet i 2020 medførende hjernerystelse. [Klagerens] aktuelle og fortsatte gener vurderes i overensstemmelse med langvarige følger efter hjernerystelsen".

Det fremgår af rehabiliteringsteamets indstilling af 17/1 2024, at "dit funktionsniveau vurderes betydeligt nedsat, idet du symptomæssigt er udfordret ift. skærmarbejde, deltagelse i sociale arrangementer, er lyd- og lyssensibel, har nedsat koncentration og hukommelsesbesvær samt

svimmelhed og tinnitus der opstår ved anstrengelse. Herudover har du symptomer i form af tyngdefornemmelse i hovedet, hovedpine og i perioder også nakkesmerter, der samlet set påvirker dig med hensyn til arbejde og dagligdag, da du hurtigere udtrættes til sammenligning med andre og har behov for pauser op til flere gange i løbet af en dag. ... Dertil kommer, at du også kognitivt påvirkes ved for stor belastning. ... Vi har hertil lagt vægt på, at du for nuværende kan præstere at arbejde mellem 10-14 t/u. og med en effektiv arbejdstid svarende til 100%. ... Det er vores vurdering, at praktikken har været retvisende og repræsentativ, både hvad angår dine skånehensyn, der er blevet taget hensyn til, og hvad angår funktioner, du vil kunne varetage på det brede arbejdsmarked".

Det fremgår af kommunens afgørelse om visitering til fleksjob af 7/2 2024, at "vi vurderer, at du har varige og væsentlige begrænsninger i din arbejdssevne, og at du ikke vil kunne fastholde eller opnå beskæftigelse på normale vilkår på arbejdsmarkedet. Vi vurderer, at din aktuelle arbejdssevne er begrænset til en arbejdstid på 10 til 14 timer om ugen. Derfor mener vi, at det giver mening at tilbyde dig et fleksjob, hvor du får mulighed på sigt at øge den effektive arbejdstid".

Det fremgår af journal fra egen læge af 7/3 2024: "opringning fra ... overlæge på akut tlf. [Klageren] er ved dem som pårørende og ikke patient, men fik det dårligt. Hun har smerter i brystet/øvre mave. ... Lægerne på ... afd. vurderer, at der ikke er behov for hun kommer akut på skadestuen, men at hun bør tilses i dag".

Nævnet bemærker, at det er klageren, der skal bevise, at hendes erhvervsevne er nedsat i dækningsberettigende grad.

Fortsat erhvervsevnetab

Nævnet finder, at selskabet var berettiget til at overgå til en vurdering af klagerens generelle erhvervsevne pr. 1/9 2022, idet klagerens tilstand på dette tidspunkt havde stabiliseret sig i en sådan grad, at der kan foretages en vurdering af, om klageren har et længerevarende erhvervsevnetab.

Ankenævnet for Forsikring

52.

101860

Nævnet finder, at klageren ikke har bevist, at hendes generelle helbredsmæssige erhvervsevne er nedsat med halvdelen fra 1/9 2022 til 30/11 2022.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at klageren i en længere periode op til raskmeldingen den 31/8 2022 formåede at arbejde 17-20 timer om ugen i en stilling, hvor klagerens skånehensyn efter nævnets opfattelse ikke blev tilstrækkeligt tilgodeset.

Nævnet har også lagt vægt på, at det fremgår af kommunalt notat af 10/10 2022, at klageren pr. uge havde 10 lønnede timer og 8 supplerende timer i praktik inden sommerferien i 2022.

Nævnet har videre lagt vægt på, at klageren den 31/8 2022 raskmeldte sig i kommunalt regi for at starte på en fuldtidsuddannelse den 1/9 2022. Det fremgår af forsikringsbetingelsernes punkt 6.1.1.3, at klagerens erhvervsevnen ikke anses for at være nedsat, hvis klageren er egnet til omskoling, uddannelse eller revalidering.

Det forhold – at klageren ikke gennemførte uddannelsen – kan ikke føre til andet resultat. Nævnet bemærker, at det fremgår af de lægelige og kommunale oplysninger, at klageren måtte sygemelde sig efter det første halve år på grund af, at klagerens skånehensyn ikke kunne tilgodeses i praktikken.

Nævnet har tillige lagt vægt på, at klageren den 25/10 2022 skrev til selskabet, at "de seneste tre uger er, der sket klare forbedringer, og selvom det er et skrøbeligt grundlag at vurdere på, så vil et stop af mine udbetalinger fra jer være på sin plads nu. Jeg er ikke fuldt rask, bliver det måske aldrig, men mere end halv tid er min egen vurdering med rette hensyn".

Erhvervsevnetab efter 1/12 2022

Nævnet finder, at klageren ikke har bevist, at hendes erhvervsevne pr. 1/12 2022 er nedsat med 2/3.

Ankenævnet for Forsikring

53.

101860

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at det fremgår af kommunens afgørelse af 7/2 2024, at klagerens arbejdssevne er begrænset til en arbejdstid på 10-14 timer om ugen, og at det giver mening at tilbyde klageren et fleksjob, hvor hun får mulighed på sigt at øge den effektive arbejdstid.

Nævnet er opmærksom på, at klageren den 1/7 2024 blev ansat i fleksjob med 7,5 timer ugentligt. Nævnet vurderer imidlertid, at der i de lægelige og kommunale oplysninger ikke er beskrevet en sådan forværring af klagerens tilstand, at klagerens erhvervsevne (midlertidigt eller varigt) kan anses for at være nedsat med 2/3.

Nævnet har i den forbindelse lagt vægt på, at oplysningerne om klagerens belastningsreaktion i journal af 11/9 2023 eller behovet for psykologsamtaler i 2023 og 2024 ikke dokumenterer, at klagerens erhvervsevne er nedsat med 2/3. Nævnet bemærker, det fremgår af journal fra egen læge af 12/1 2023, at "det går ud over humøret - vil gerne tale med psykolog og har booket tid hos studievejlederen vedr. evt. justering af studiet/skånehensyn. ... Henv. til psykolog med postcommotionelt syndrom til samtaleforløb". Det fremgår af journal fra egen læge af 21/2 2023, at klageren er "ophørt med psykologsamtaler – var ikke glad for psykologen".

Det, som klageren i øvrigt har anført, kan ikke føre til andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Jens Kruse Mikkelsen

formand

Ankenævnet *for* Forsikring

54.

101860